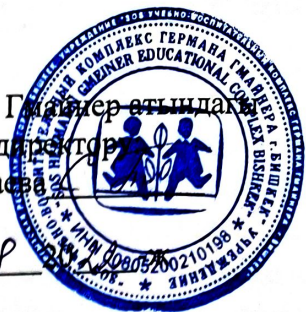

Педагогикалык кеңеш тарабынан
кабыл алынган
2022-жылдын 30-августундагы №1 протоколу
“30” 08 2022 -ж

БЕКТЕМ
SOS Герман Гмайнлер атындагы
ОТКсынын директору
С.Б. Теңизбаева

“30” 08

2022-2026-жылдарга карата

Мектепти өнүктүрүү программасы

Киришүү

Мектептин 2022-2026-жылдарга карата стратегиялык өнүктүрүү программасы – бул учурдагы жетишкендиктерди жана кыйынчылыктарды, негизги тенденцияларды, негизги максаттарды, милдеттерди жана окутуу, билим берүү жана окуучуларды өнүктүрүү багыттарын, ошондой эле педагогикалык процессти жана инновациялык өзгөртүүлөрдү кадрдык жана методикалык жактан камсыздоону уюштуруунун өзгөчөлүктөрүн, ошондой эле пландаштырылган негизги натыйжаларды жана критерийлерди мүнөздөгөн узак мөөнөттүү жөнгө салуучу башкаруу документи. Өнүктүрүү программасы КРнын билим берүү системасын өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттарына жана Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамына ылайык иштелип чыккан.

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплекси башталгыч, орто жана негизги билим берүүнү камтыган бирдиктүү түзүмдө билим берүү жана тарбиялоо максаттарын ишке ашырат. Мектеп максаттарга жетүү үчүн инновациялык окутуу технологияларын киргизүү, билим берүүнүн сапатын жогорулатуу, мугалимдердин кесиптик өсүшү үчүн шарттарды түзүү жана коомдо ийгиликтүү социалдаша алган окуучулар үчүн кесиптик багыттоону жана өзүн-өзү аныктоону өнүктүрүү үчүн стратегиялык идеяларды тандап алган. Бул үчүн ар бир окуучу өзүнүн потенциалын ишке ашыра алган, өзүнүн чакырыгын таба ала турган жана ден соолугун сактап, коопсуз эмгек практикасын үйрөнүү менен бирге академиялык көйгөйлөрдү жана татаал кырдаалдарды чечүүдө ийгиликке жете ала турган билим чөйрөсүн түзүү талап кылынат. Баланын социалдашуусуна өбөлгө түзгөн билим алууга, ар бир окуучунун жөндөмдүүлүгүн аныктоого жана өнүктүрүүгө жагымдуу билим берүү мейкиндигин, ачык коопсуз билим берүү чөйрөсүн түзүүгө багытталган.

Мектептер атаандаштыкка жөндөмдүү болушу керек. Бул прогресивдүү технологияларды, методдорду тынымсыз өнүктүрүү жана чыгармачылык менен изилдөө, ошондой эле педагогикалык чөйрөсүнүн бардык деңгээлдеринде кесипкөйлүктүн өсүшү аркылуу гана мүмкүн.

Бул максаттарга мектептин педагогикалык чөйрөсүнүн бардык деңгээлдеринде жакшы ниет, ишеним, кызматташтык жана жоопкерчилик атмосферасында жетүүгө болот.

Мектептин миссиясы

Улуттук маданиятка жана жалпы дүйнөлүк баалуулуктарга таянуу менен заманбап коомдун жаңы лидерлерин тарбиялоо.

Окутуунун жана өнүгүүнүн инновациялык стратегияларын колдонуу аркылуу ар бир окуучунун жекече өзгөчөлүгүн, шыгын жана жөндөмүн өнүктүрүүгө шарт түзүп, алардын эркиндигин, жоопкерчилигин жана өз алдынчалыгын колдоо.

Мектеп – бул ар бир бала өз мүмкүнчүлүгүн ачып, өзүн таба алган, ийгиликке жетүү жолун аныктап, үзгүлтүксүз өнүгүүгө багыт алган билим берүү чөйрөсү.

Мазмуну

Программанын паспорту.....	4
I БӨЛҮМ Мектеп тууралуу маалымат.....	10
1.1. Уюмдун жалпы мүнөздөмөсү	11
1.2. Окуу процессинин өзгөчөлүктөрү	12
1.3. Окуу процессин уюштуруучулук-педагогикалык камсыздоо	13
1.4. Окуу процессинин материалдык-техникалык жабдылышы	14
1.5. Педагогикалык кадрлардын мүнөздөмөлөрү.	14
II БӨЛҮМ	19
2.1. Уюмдук башкаруу структурасы	19
2.2. Окутуу программалары	21
2.3. Билим берүү процессиндеги маалыматтык-коммуникациялык технологиялар	22
2.6. Башталгыч жалпы билим алууга багытталган башталгыч мектептеги иш-чаралар	22
2.7. 5-9-класстардын билим сапатын талдоо	24
2.8. Жогорку класстардын билим сапатын талдоо.....	25
2.9.Мектептин өнүгүү потенциалын талдоо	25
III БӨЛҮМ	26
Мектепти өнүктүрүү программасы.....	26
3.1.Программанын концептуалдык негиздери.....	26
3.2. Максат	27
3.3. Билим берүү максаттары:	27
IV БӨЛҮМ	27
Мектепти өнүктүрүү программасын ишке ашыруунун артыкчылыгы	27
4.1. Билим берүү кызматтарынын сапатын жогорулатуу	27
4.2. Окуучуларды социализациялаштыруу.....	28
4.3. Ден соолукту сактоо.....	28
4.4 Окуучунун мектептен тышкаркы иш чараларга катышуусу.....	28
4.5. Мүмкүнчүлүгү чектелген балдар менен иштөө	31
V БӨЛҮМ	32
Мектепте өнүктүрүү программасын ишке ашыруунун негизги эсептери.....	32
VI БӨЛҮМ	32
6.1. Билим берүү процессин өнүктүрүүнүн негизги багыттарын ишке ашыруу программасы.....	33
6.2. Билим берүү процессин өнүктүрүү программасын ишке ашыруу багыттары	34
7.1. Күтүлүүчү жыйынтыктар	35

ПРОГРАММАНЫН ПАСПОРТУ

Аталышы:	2022-2026-жылдарга карата мектептин өнүгүү программасы
Программанын аталышы	Бишкек шаарындагы «SOS окуу-тарбия комплекси» мекемесинин 2023–2026-жылдарга карата өнүктүрүү программасы
Өнүктүрүү планын иштеп чыгуу үчүн ченемдик-укуктук негиз:	-Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамы; -Кыргыз Республикасынын билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы; -SOS мекемелеринин негизги саясаты
Программанын тиби	Максаттуу
Программа берүүчү	«SOS окуу-тарбия комплекси» мекемеси
Идеянын демилгечиси жана программанын негизги жооптуу иштеп чыгуучусу жөнүндө маалымат	Аталышы : SOS окуу-тарбия комплекси мекемеси Мекеменин жетекчиси: Мейрманова Сауле Жаксылыковна Мекеменин дареги: А.Токтоналиев көчөсү 137 А Электрондук дареги: soskyrgyzstan.kg Байланыш телефону: 0312 54 52 03
Программаны иштеп чыгуучулар	Мектеп администрациясы, педагогикалык жамаат, усулдук бирикмелер, социалдык-психологиялык кызмат.
Программаны аткаруучулар	- мектеп администрациясы; - педагогикалык жамаат; - окуучулар; - ата-энелер комитети; - социалдык өнөктөштөр; - коомдук уюмдар
Программанын негизги максаты	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык сапаттуу билим берүүнү камсыз кылуу, окуучулардын негизги компетенттүүлүктөрүн өнүктүрүү, коопсуз жана инклюзивдүү билим берүү чөйрөсүн түзүү аркылуу атаандаштыкка жөндөмдүү, жарандык жоопкерчилиги жогору, руханий баалуулуктарды урматтаган инсанды тарбиялоо.
Программанын милдети	Билим берүүнүн милдети: Мектептин билим берүү системасынын негизги милдеттери Кыргыз Республикасынын мамлекеттик билим берүү стандарттарына, компетенттүүлүккө негизделген окутуу принциптерине жана аккредитациялык талаптарга ылайык төмөнкү багыттарда ишке ашырылат: -окуучулардын негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрүн калыптандыруу аркылуу сапаттуу билим берүүнү камсыз кылуу; -билим берүү процессинде окуучунун жеке өзгөчөлүктөрүн, жөндөмдүүлүктөрүн жана кызыкчылыктарын эске алуу менен инсанга багытталган окутууну ишке ашыруу; -заманбап педагогикалык жана маалыматтык-коммуникациялык технологияларды кеңири колдонуу аркылуу окуу процессин санариптештирүү жана индивидуалдаштыруу;

-окуучулардын өз алдынча билим алуу, сынчыл ой жүгүртүү, изилдөө жүргүзүү, көйгөйлөрдү чечүү жана турмуштук кырдаалдарда билимди колдоно билүү көндүмдөрүн өнүктүрүү;

-окуучулардын билим берүү ишмердүүлүгүндөгү жетишкендиктерин колдоо, алардын чыгармачылык мүмкүнчүлүктөрүн ачуу жана өзүн-өзү ишке ашыруусуна шарт түзүү;

-билим берүү процессинин бардык катышуучулары үчүн коопсуз, инклюзивдүү, ачык жана жагымдуу билим берүү чөйрөсүн түзүү;

- окуучулардын физикалык, психологиялык жана эмоционалдык саламаттыгын сактоо жана чыңдоо, сергек жашоо мүнөзүн калыптандыруу;

-жарандык жоопкерчилиги жогору, мекенчил, адеп-ахлактык баалуулуктарды урматтаган, толеранттуу жана социалдык жактан активдүү инсанды тарбиялоо;

-ата-энелер, коомчулук жана социалдык өнөктөштөр менен натыйжалуу кызматташтыкты өнүктүрүү аркылуу билим берүүнүн сапатын жогорулатуу;

- мугалимдердин кесиптик компетенттүүлүгүн үзгүлтүксүз өнүктүрүү жана инновациялык педагогикалык тажрыйбаны жайылтуу;

Кадрдык камсыздоо боюнча негизги милдеттер

Мектептин кадрдык саясаты Кыргыз Республикасынын мамлекеттик билим берүү стандарттарына, кесиптик компетенттүүлүк талаптарына жана аккредитациялык критерийлерге ылайык төмөнкү милдеттерди ишке ашырууга багытталат:

-мамлекеттик билим берүү стандарттарын натыйжалуу ишке ашырууну жана окуучулардын пландаштырылган билим берүү натыйжаларына жетишүүсүн камсыз кылуучу кадрдык камсыздоо системасын өнүктүрүү;

-билим берүү уюмун тиешелүү квалификацияга, педагогикалык компетенттүүлүккө, усулдук даярдыкка жана инновациялык ишмердүүлүк жөндөмүнө ээ болгон педагогикалык кадрлар менен камсыз кылуу;

-мугалимдердин кесиптик чеберчилигин, усулдук маданиятын жана санариптик компетенттүүлүгүн үзгүлтүксүз өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү;

-педагогикалык кызматкерлердин кесиптик өнүгүүсүн колдоо, квалификациясын жогорулатуу курстарына, семинарларга, тренингдерге, усулдук иш-чараларга активдүү катышуусун камсыз кылуу;

-мугалимдерде окуучулардын негизги компетенттүүлүктөрүн калыптандырууга багытталган заманбап окутуу технологияларын колдонуу көндүмдөрүн өнүктүрүү;

-жаш педагогдорду колдоо жана насаатчылык системасын өнүктүрүү аркылуу педагогикалык жамааттын туруктуу профессионалдык өсүшүн камсыз кылуу;

-билим берүү уюмдары, жогорку окуу жайлар, квалификацияны жогорулатуу институттары жана башка өнөктөш мекемелер менен кызматташтыкты өнүктүрүү аркылуу кадрдык потенциалды чыңдоо;
-алдыңкы педагогикалык тажрыйбаларды, инновациялык методикаларды жана билим берүү технологияларын изилдөө, жайылтуу жана практикага киргизүү;
-мугалимдердин ишмердүүлүгүнүн сапатына, окуу-тарбия процессинин натыйжалуулугуна жана инновациялык иш-аракеттердин жыйынтыгына үзгүлтүксүз ички мониторинг жүргүзүү;
-педагогикалык кызматкерлер үчүн жагымдуу психологиялык-педагогикалык чөйрөнү түзүү, эмгек мотивациясын жана кесиптик жоопкерчилигин жогорулатуу;
-билим берүү процессинин сапатын камсыз кылууда педагогикалык жамааттын жоопкерчилигин жана корпоративдик маданиятын өнүктүрүү.

Педагогикалык колдоонун негизги милдеттери

Мектептеги педагогикалык колдоо системасы окуучулардын сапаттуу билим алуусун, инсандык өнүгүүсүн, социалдашуу процессин жана психологиялык-педагогикалык жактан колдоону камсыз кылууга багытталат. Педагогикалык колдоонун негизги милдеттери төмөнкүлөр болуп саналат:

-КРнын мамлекеттик билим берүү стандарттарына, окуу программаларына жана окуу пландарына ылайык бардык предметтер боюнча жумушчу билим берүү программаларын сапаттуу ишке ашыруу;
-компетенттүүлүккө негизделген окутуу технологияларын колдонуу аркылуу окуучулардын билим сапатын жогорулатуу жана функционалдык сабаттуулугун өнүктүрүү;
-окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүн, жеке мүмкүнчүлүктөрүн жана билим алуу муктаждыктарын эске алуу менен инсанга багытталган окутууну уюштуруу;
-руханий-адептик тарбиялоо программаларын ишке ашыруу аркылуу мекенчилдикке, жарандык жоопкерчиликке, толеранттуулукка, адеп-ахлактык баалуулуктарга тарбиялоо;
-окуучулардын руханий, психологиялык жана физикалык ден соолугун сактоо жана чыңдоо боюнча комплекстүү иштерди жүргүзүү, коопсуз жана жагымдуу билим берүү чөйрөсүн камсыз кылуу;
-өзгөчө билим берүү муктаждыгы бар окуучуларга, окууда кыйынчылыкка дуушар болгон балдарга жана социалдык колдоого муктаж окуучуларга педагогикалык жардам көрсөтүү;
-окуу процессин уюштурууга байланышкан локалдык нормативдик актыларды, жоболорду жана ички регламенттерди билим берүүнү модернизациялоо талаптарына ылайык иштеп чыгуу жана жаңыртуу;
-билим берүү процессинде инновациялык педагогикалык технологияларды, санариптик ресурстарды жана

интерактивдүү окутуу усулдарын колдонуу;
-окуучулардын аң-сезимдүү, түшүнүп жана кызыгуу менен окуусун өнүктүрүүгө багытталган окуу мотивациясын арттыруучу программаларды ишке ашыруу;
-ата-энелер менен тыгыз кызматташуу аркылуу окуучулардын билим алуу жетишкендиктерин, тарбиясын жана социалдык адаптациясын колдоо;
-педагогикалык колдоонун натыйжалуулугуна туруктуу мониторинг жүргүзүү жана билим берүү процессин өркүндөтүү боюнча сунуштарды иштеп чыгуу.

Психологиялык колдоонун негизги милдеттери

Мектептеги психологиялык колдоо системасы окуучулардын психологиялык бейпилдигин камсыз кылууга, алардын инсандык өнүгүүсүнө, социалдык адаптациясына жана билим алуудагы ийгиликтерине көмөктөшүүгө багытталат.

Психологиялык колдоонун негизги милдеттери:

- окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүн, жеке мүмкүнчүлүктөрүн жана психологиялык абалын эске алуу менен психологиялык-педагогикалык колдоо көрсөтүү;
- окуучулардын билимди өздөштүрүүсүндөгү кыйынчылыктарды аныктоо жана аларды жоюуга багытталган диагностикалык, коррекциялык жана өнүктүрүүчү методдорду колдонуу;
- билим берүү процессине ийгиликтүү адаптацияланышын камсыз кылуу максатында окуучуларга, ата-энелерге жана мугалимдерге психологиялык кеңеш берүү;
- жөндөмдүү окуучуларды аныктоо үчүн заманбап психологиялык-диагностикалык инструменттерди жана комплекстерди колдонуу;
- интеллектуалдык, чыгармачылык жана лидерлик жөндөмдөрү жогору болгон окуучуларды өнүктүрүүгө багытталган программаларды иштеп чыгуу жана ишке ашыруу;
- өзгөчө билим берүү муктаждыгы бар окуучуларга психологиялык жардам көрсөтүү жана алардын билим берүү чөйрөсүнө интеграцияланышына көмөк көрсөтүү;
- окуучулардын эмоционалдык туруктуулугун, өзүнө болгон ишенимин, өз ара баарлашуу маданиятын жана чыр-чатактарды тынч жол менен чечүү көндүмдөрүн өнүктүрүү;
- мектептеги психологиялык климатты жакшыртуу жана кодулоо, зордук-зомбулуктун жана дискриминациянын алдын алуу боюнча профилактикалык иштерди жүргүзүү;
- окуучулардын кесиптик багыт алуусуна, өзүн-өзү аныктоосуна жана келечектеги турмуштук пландарын түзүүсүнө психологиялык колдоо көрсөтүү;
- психологиялык кызматтын ишинин натыйжалуулугуна мониторинг жүргүзүү жана билим берүү;

Материалдык–техникалык базаны чыңдоо милдеттери:

	<p>Мектептин материалдык-техникалык базасын өнүктүрүү билим берүү процессинин сапатын жогорулатууга, коопсуз жана заманбап билим берүү чөйрөсүн түзүүгө багытталат. Бул багыттагы негизги милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> -мектептин өнүктүрүү программасын ишке ашыруу үчүн материалдык-техникалык жана финансылык камсыздоону натыйжалуу пландаштыруу жана уюштуруу; -билим берүү процессинин сапатын камсыз кылуучу заманбап материалдык-техникалык базаны түзүү жана этап-этабы менен жаңылоо; -окуу кабинеттерин, лабораторияларды, компьютердик класстарды, китепкананы жана спорттук объектилерди заманбап окуу жабдуулары менен камсыз кылуу; -демөөрчүлөрдү, социалдык өнөктөштөрдү жана гранттык долбоорлорду тартуу аркылуу мектептин материалдык-техникалык мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү; -материалдык ресурстарды натыйжалуу пайдаланууга жана сактоого көзөмөл жүргүзүү.
<p>Программаны ишке ашыруунун мөөнөтү жана этаптары</p>	<p>I этап Аналитикалык-даярдоо этабы (2022–2023-жж.) Бул этапта:</p> <ul style="list-style-type: none"> -мектептин учурдагы абалына талдоо жүргүзүлөт; -өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттары аныкталат; -нормативдик-укуктук жана методикалык база даярдалат; -педагогикалык жамааттын муктаждыктары изилденет; -программанын негизги механизмдери жана ресурстук камсыздоосу пландаштырылат.
	<p>II этап Практикалык-ишке ашыруу этабы (2023–2025-жж.) Бул этапта:</p> <ul style="list-style-type: none"> -өнүктүрүү программасынын негизги долбоорлору жана иш-чаралары жүзөгө ашырылат; -билим берүү процессине инновациялык жана санариптик технологиялар киргизилет; -мугалимдердин кесиптик компетенттүүлүгү жогорулатылат; -материалдык-техникалык база чыңдалат; -билим сапатына жана тарбиялык иштерге мониторинг жүргүзүлөт.
	<p>III этап Жалпылоочу-баалоо этабы (2025–2026-жж.) Бул этапта:</p> <ul style="list-style-type: none"> -программанын аткарылышына жыйынтыктоочу талдоо жүргүзүлөт;

	<ul style="list-style-type: none"> -жетишилген натыйжалар бааланат; -мониторингдин негизинде сунуштар иштелип чыгат; -мыкты тажрыйбалар жалпыланат жана жайылтылат; -кийинки өнүктүрүү программасынын багыттары аныкталат.
<p>Өнүктүрүү программасын иштеп чыгуу үчүн мыйзамдык база</p>	<p>Мектепти өнүктүрүү программасы төмөнкү мыйзамдык жана нормативдик-укуктук документтердин негизинде иштелип чыкты:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Кыргыз Республикасынын Конституциясы; -Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамы; -Кыргыз Республикасынын «Балдар жөнүндө» Кодекси; -Бириккен Улуттар Уюмунун «Балдардын укуктары жөнүндө» Конвенциясы; -Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлигинин нормативдик-укуктук актылары; -Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмдары жөнүндө типтүү жобо; -Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүүнүн мамлекеттик стратегиялык документтери; <p>Кыргыз Республикасынын мамлекеттик билим берүү стандарттары;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Негизги жана орто жалпы билим берүүнүн предметтик стандарттары; - Инклюзивдүү жана компетенттүүлүккө негизделген билим берүү боюнча ченемдик документтер; -Билим берүү уюмунун Уставы жана ички локалдык актылары.
<p>Өнүктүрүү программасын ишке ашыруу үчүн каржылоо</p>	<p>Өнүктүрүү программасын ишке ашыруу үчүн каржылоо төмөнкү булактар аркылуу камсыздалат:</p> <ul style="list-style-type: none"> -мамлекеттик жана жергиликтүү бюджеттик каражаттар; -бюджеттен тышкаркы каражаттар; -демөөрчүлүк жана кайрымдуулук жардамдар; -эл аралык жана жергиликтүү гранттык долбоорлор; -социалдык өнөктөштөрдүн колдоосу; -коомдук жана эл аралык уюмдардын колдоосу. <p>Каржы каражаттары мектептин материалдык-техникалык базасын чыңдоого, билим берүү процессин модернизациялоого, санариптик технологияларды киргизүүгө, мугалимдердин кесиптик өнүгүүсүнө, окуучулардын коопсуздугун жана ден соолугун камсыз кылууга, ошондой эле билим берүүнүн сапатын жогорулатууга багытталат.</p>

	Программаны каржылоо ачык-айкын, максаттуу пайдалануу жана натыйжалуулук принциптеринин негизинде жүргүзүлөт.
Программанын аткарылышын уюштуруу жана контролдоо	<p>Өнүктүрүү программасын ишке ашырууну уюштуруу жана анын аткарылышына көзөмөл жүргүзүү мектептин башкаруу органдары тарабынан системалуу түрдө жүзөгө ашырылат.</p> <p>Программаны координациялоо жана ишке ашыруу боюнча негизги жоопкерчилик мектеп администрациясына жүктөлөт. Программанын аткарылышын уюштурууга жана мониторинг жүргүзүүгө төмөнкү түзүмдөр катышат:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ педагогикалык кеңеш; ✓ мектеп администрациясы; ✓ усулдук бирикмелер; ✓ ата-энелер комитети; ✓ окуучулардын өз алдынча башкаруу кеңеши; ✓ социалдык-психологиялык кызмат; ✓ коомдук жана социалдык өнөктөштөр
	<p>Контролдоо жана мониторинг төмөнкү багыттар боюнча жүргүзүлөт:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ билим берүүнүн сапатынын көрсөткүчтөрү; ✓ окуу-тарбия процессинин натыйжалуулугу; ✓ окуучулардын жетишкендиктери; ✓ мугалимдердин кесиптик өнүгүүсү; ✓ материалдык-техникалык базанын абалы; ✓ коопсуздук жана ден соолукту сактоо шарттары; ✓ ата-энелердин жана окуучулардын канааттануу деңгээли.
	<p>Программанын аткарылышы боюнча аралык жана жыйынтыктоочу талдоолор педагогикалык кеңештерде, администрациялык жыйындарда жана коомдук угуу форматтарында каралат. Мониторингдин жыйынтыктарынын негизинде өнүктүрүү программасына өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилиши мүмкүн.</p> <p>Программаны ишке ашыруу бардык катышуучулардын кызматташуусунун негизинде жүргүзүлөт.</p>

I БӨЛҮМ

Мектеп жөнүндө маалымат

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплекси өнүктүрүү программасы билим берүү уюмунун учурдагы абалын, ички мүмкүнчүлүктөрүн, ресурстук камсыздоосун жана келечектеги өнүгүү багыттарын талдоонун негизинде иштелип чыкты. Программа Кыргыз Республикасынын билим

берүү жаатындагы мамлекеттик саясатына, мамлекеттик билим берүү стандарттарына жана билим берүү уюмдарын аккредитациялоонун талаптарына ылайык даярдалды.

Өнүктүрүү программасын иштеп чыгууда билим берүү системасынын өнүгүүсү үзгүлтүксүз өзгөрүп туруучу, көп факторлуу жана динамикалуу процесс экендиги эске алынды. Мектептин өнүгүшүнө таасир этүүчү ички жана тышкы факторлор — билим берүү чөйрөсүндөгү жаңылануулар, коомдун социалдык-экономикалык өзгөрүүлөрү, санариптик технологиялардын өнүгүшү, ата-энелердин жана окуучулардын муктаждыктары, педагогикалык кадрлардын потенциалы жана социалдык өнөктөштүк — программанын мазмунун аныктоодо негизги багыт катары каралды.

Өнүктүрүү программасы мектептин стратегиялык максаттарына жетүүгө, билим берүүнүн сапатын жогорулатууга, коопсуз жана инклюзивдүү билим берүү чөйрөсүн түзүүгө, окуучулардын интеллектуалдык, руханий жана социалдык өнүгүүсүнө шарт түзүүгө багытталган.

Программаны ишке ашыруу процессинде мектептин ишмердүүлүгүнө байланыштуу жаңы мүмкүнчүлүктөрдүн, инновациялык ыкмалардын жана заманбап билим берүү технологияларынын киргизилиши күтүлөт. Бул өзгөрүүлөрдүн натыйжалуулугу туруктуу мониторинг жүргүзүү, ички баалоо жана талдоо аркылуу көзөмөлдөнүп турат.

Өнүктүрүү программасынын аткарылышы мектеп администрациясы, педагогикалык жамаат, ата-энелер коомчулугу жана социалдык өнөктөштөрдүн өз ара кызматташуусунун негизинде ишке ашырылат. Программанын аткарылышына үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүлүп, алынган жыйынтыктарга ылайык тиешелүү толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилип турат.

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплекси өз ишмердүүлүгүндө сапаттуу билим берүүнү, балдардын кызыкчылыгын жана коопсуздугун камсыз кылууну, ошондой эле заман талабына жооп берген атаандаштыкка жөндөмдүү бүтүрүүчүлөрдү даярдоону негизги артыкчылык катары карайт.

1.1 Уюмдун жалпы мүнөздөмөсү

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплекси өзүнүн ишмердүүлүгүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, билим берүү стандарттарына жана уюштуруу укуктук документтерине ылайык жүргүзөт.

- Уюштуруу-укуктук формасы: Мекеме.
- Статусу: Билим берүүчү уюм (окуу-тарбия комплекси).
- Мамлекеттик каттоосу: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлиги тарабынан берилген мамлекеттик каттоо жөнүндө күбөлүк: каттоо № 17601-3301-У-е, 10.05.2005-ж.

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплекси өзүнүн негизги Уставына ылайык окуу-тарбия иштерин максаттуу түрдө жүргүзөт. Уставда көрсөтүлгөн билим берүүнүн түрлөрү, деңгээлдери, профилдери жана кошумча билим берүүнүн чакан түрлөрү боюнча билим берүү программаларын сапаттуу ишке ашыруу менен, коомго атаандаштыкка жөндөмдүү инсандарды даярдоо боюнча билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө толук укуктуу.

Комплексти башкаруу жана окуу-тарбия процессин уюштуруу төмөнкү ченемдик-укуктук документтердин негизинде тутумдуу түрдө жүзөгө ашырылат:

1. Кыргыз Республикасынын Конституциясы;
2. «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

3. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйруктары, жоболору жана ченемдик актылары;
4. Жалпы орто билим берүүнү башкаруу органдарынын (ЖРБББ) буйруктары;
5. «Билим берүү уюмдарында окутуунун шарттарына жана уюштуруусуна карата санитардык-эпидемиологиялык талаптар» (СанПиН);
6. «SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплекси» мекемесинин Уставы.

Башкаруу органдары

Мектепте демократиялуулук, айкындуулук жана кесиптик өнөктөштүк принциптерине негизделген башкаруу тутуму калыптанган. Комплекстин башкаруу органдары болуп төмөнкүлөр саналат:

- Мекеменин кызматкерлеринин жалпы чогулушу – эмгек жамаатынын негизги маселелерин караган жогорку орган;
- Педагогикалык кеңеш – окуу-тарбия жана методикалык иштерди багыттаган, билим берүүнүн сапатын жогорулатууну көздөгөн кесиптик орган;
- Мектеп кеңеши – мекеменин стратегиялык өнүгүүсүнө жана материалдык-техникалык базасынын чыңдалышына көмөктөшүүчү орган;
- Жалпы мектептик ата-энелер комитети – мектеп менен үй-бүлөнүн байланышын чыңдоочу, бала тарбиялоодогу бирдиктүү талаптарды ишке ашыруучу коомдук түзүм.

Аткаруучу орган: Комплекстин жалгыз аткаруучу органы болуп Мектептин директору саналат. Директор мекеменин учурдагы ишмердүүлүгүнө түздөн-түз жетекчилик кылат жана окуу-тарбия процессинин натыйжалуулугуна, мыйзамдуулугуна жеке жоопкерчилик тартат.

Окуучулардын өз алдынча башкаруусу

Комплексте окуучулардын лидерлик сапаттарын өнүктүрүү, коомдук активдүүлүгүн арттыруу максатында өз алдынча башкаруу тутуму ийгиликтүү иш алып барат. Ал төмөнкү деңгээлдерде жүзөгө ашырылат:

- Класстык деңгээлдеги өз алдынча башкаруу;
- Жогорку мектеп окуучуларынын кеңеши (Мектеп парламенти/президенттик башкаруу).

Өз алдынча башкаруу органдарын түзүүнүн тартиби, курамы, милдеттери жана ыйгарым укуктары, ошондой эле алардын ишмердүүлүгүнүн тартиби билим берүү уюмунун Уставы жана атайын иштелип чыккан Жоболор менен так аныкталат.

1.2 Окуу процессинин өзгөчөлүктөрү

Окутуу төмөнкү билим берүү программалары боюнча жүргүзүлөт:

№	Программанын аталышы	Багыты	Ш
1	Башталгыч жалпы билим берүү	Жалпы билим берүү (негизги)	4 жыл/ 1-4
2	Негизги жалпы билим берүү	Жалпы билим берүү (негизги)	5 жыл/ 5-9
3	Орто жалпы билим берүү	Жалпы билим берүү (негизги)	10–11-класстар

Башталгыч мектеп базистик окуу программасы алкагында мектептин билим берүү программасын ишке ашырат.

Окуу процессинде колдонулуучу ар түрдүү билим берүү технологиялары жана методдору учурдун талабы. Мектеп мугалимдери натыйжалуу заман талабына ылайык ыкмаларды өздөштүрүшөт. Артыкчылыктар ден соолукту үнөмдөөчү маалыматтык-коммуникациялык технологиялар, кызматташтыкта окутуу технологиялары болуп саналат.

Тарбиялык ишмердүүлүктүн негизги багыттары: жарандык-патриоттук, адептүүлүк, таанып-билүү, спорттук, бош убакытты өткөрүү, коомдогу эмгек.

Класстан тышкары, класстан тышкаркы иш-чаралар жеке жана топтук сабактар, ийримдер, класстык сааттар, класстык жана мектептик иш-чаралар түрүндө өткөрүлөт.

Мектеп бир нече багытта түзөтүү жана өнүктүрүү иштерин жүргүзөт:

1) 1, 5, 9-класстын окуучуларын адаптациялоо;

2) начар окуган, көбүнчө сабактан жетише албаган окуучулар менен жекече түзөтүү жана өнүктүрүү иштери.

Биздин мектепте негизги мектебинде билим берүүнүн сапатын баалоонун мектеп ичиндеги системасы түзүлдү. Анын максаты мектептеги педагогикалык процесстин иштешинин жана өнүгүшүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына шайкеш келишине, мектепти андан ары өнүктүрүү боюнча тыянактарды жана сунуштарды түзүүгө мүмкүндүк берүүчү себеп-натыйжа байланыштарына жетүү болуп саналат.

Кошумча билим берүү (ийримдер, атайын курстар, маалыматтык технологиялар)

Окуу-тарбия комплекси заманбап материалдык-техникалык базасы, инновациялык педагогикалык технологиялары жана ар бир балага жекече мамиле жасоого негизделген гумандуу билим берүү чөйрөсү менен айырмаланат.

1.3 Окуу процессин уюштуруучулук-педагогикалык жактан камсыз кылуу

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплекси окуу-тарбия процесси Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилген Мамлекеттик билим берүү стандартынын, Базистик окуу планынын жана 12 жылдык мектептик билим берүү тутумуна өтүү концепциясынын негизинде уюштурулат.

- Окуу жылынын башталышы: Окуу жылы 1-сентябрда башталат жана бекитилген академиялык календарь боюнча жүргүзүлөт.
- Окуу жумаларынын узактыгы:
  - 1, 2- класстар үчүн – 33 жума;
  - 3–12-класстардын окуучулары үчүн – 34 жума.
- Каникулдардын узактыгы: Окуу жылынын ичиндеги каникулдардын жалпы узактыгы 30 календардык күндөн кем эмес убакытты түзөт. Жайкы каникулдун узактыгы – 8 жумадан кем эмес деп белгиленген.

Окуу режими:

Комплекстин жылдык академиялык календары Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйруктарына ылайык төмөнкүдөй тартипте түзүлөт:

- Окуу чейректери: 1-класстан 12-класска чейинки бардык баскычтар үчүн окуу жылы 4 чейрекке бөлүнөт.
- Окуу жумасынын режими: Окуу-тарбия комплексинде окуучулардын психологиялык-физиологиялык өзгөчөлүктөрүн жана ден соолугун сактоо талаптарын эске алуу менен беш күндүк окуу жумасы (дүйшөмбү – жума) киргизилген.
- Смендүүлүк: Окуу сабактары мектептин материалдык-техникалык базасынын жана окуу кабинеттеринин мүмкүнчүлүгүнө жараша 2 сменде уюштурулат.
- Сабактын узактыгы: Мектептеги негизги сабактардын узактыгы 45 мүнөттү түзөт (1-класстар үчүн Санитардык-эпидемиологиялык талаптарга (СанПиН) ылайык адаптациялык мезгилде сабактардын узактыгы ийкемдүү режимде каралышы мүмкүн).

12 жылдык окутуу боюнча

Кыргыз Республикасынын билим берүү реформасына ылайык, мектепте окуу процесси этап-этабы менен 12 жылдык түзүмгө багытталат. Бул тутумда билим берүү деңгээлдери төмөнкүдөй бөлүштүрүлөт:

1. Башталгыч жалпы билим берүү (1–5-класстар) – баланын инсандык сапаттарын, логикалык ой жүгүртүүсүн жана базалык көндүмдөрүн калыптандыруу;
2. Негизги жалпы билим берүү (6–10-класстар) – туруктуу билим негиздерин берүү жана өспүрүмдөрдүн өздүк кызыкчылыктарын аныктоо;
3. Орто жалпы билим берүү (11–12-класстар) – профилдик жана кесипке багыттап окутуу, окуучуларды жогорку окуу жайларына жана эмгек рыногуна даярдоо.

Маанилүү белги: Окуу процессин уюштуруучулук-педагогикалык жактан камсыз кылууда ар бир окуучунун жеке өзгөчөлүгүнө багытталган (инсанга багытталган) окутуу технологиялары колдонулат жана SOS саясатынын алкагында баланын коопсуз, жагымдуу чөйрөдө билим алуусуна өзгөчө көңүл бурулат.

1.4 Окуу процессинин материалдык-техникалык жабдылышы

Аталышы	Саны
Окуу кабинеттери, класстар	26
Лабораториялык кабинеттер	1
Компьютер кабинети	1
Жыйындар залы	1
Спорттук зал	1
Спорт аянтчасы	2
Китепкана	1
Ашкана	1

Мектептеги жалпы окуучулар тез татым жана ысык тамак менен камсыздалган.

1.5. Педагогикалык кадрлардын мүнөздөмөлөрү

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексинин өнүгүү стратегиясынын негизги багыттарынын бири – туруктуу жана жогорку квалификациялуу педагогикалык курамды калыптандыруу болуп саналат. Бүгүнкү күндө мектепте окуу-тарбия процессин уюштуруу үчүн кадрдык камсыздоо талапка ылайык чечилген.

Кадрдык дараметтин жалпы абалы:

- Педагогикалык персоналдын жалпы саны: 46 мугалим.

Кадрлар менен камсыздоо көрсөткүчү: 100%.

Комплексте предметтер боюнча мугалимдер толугу менен камсыздалган, бош орундар (вакансиялар) жок, бул окуу планындагы бардык предметтердин үзгүлтүксүз жана сапаттуу өтүлүшүнө кепилдик берет.

1.5.2. Наамдар жана сыйлыктар

№	Аты жөнү	Кызматы	Жумушка Алынган	туулган жылы	билими	сыйлык тар	квали ф. жогор	грамота
1	Мейрманова Сауле Жаксылыковна	Директор	22.08.2025	25.09.1965	Алма-Ата институту, англис тили	Билим берүүнү н мыктыс ы		
2	Нурманбетова Айгул Ташиевна	Директорд ун орун басары	25.11.2014	20.07.1981	БГУ К.Карасаев, кыргыз тили адабияты		КАО 2017	Рай.аким, министрлик
3	Кулалиева Нурайым Рысбековна	Директорд ун орун басары	01.09.2012	19.01.1980	КТУ, художник- стилист		КАО 2023	Райондук, Билим берүү департаментинин грамотасы
4	Абазганова Мырзайым Асейиновна	директорд ун ассистенти	03.09.2024	08.08.2001	Кыргыз-Түрк Манас университети, филология			Улуттук офистин грамотасы
5	Калыгулова Кенже Дуйшеналиевн а	Башкы бухгалтер	31.10.2025	16.04.1980	БГУ К.Карасаев, экономист-менеджер			
6	Каипова Жазира Жаныбековна	Эсеп- кысап бухгалтери	20.10.2025	26.03.1987	КЭУ, экономист- бухгалтер			
7	Болотова Чолпонай Болотовна	Бухгалтер- кассир	31.10.2025	15.01.1999	НМУ С.Наматов,финансис т			
Жардамчы кызматкерлер								
1	Кыдралиева Гулзат Абылбековна	Китепкана чы	02.05.2006	10.01.1976	КГПУ И.Арабаев, башталгыч класс мугалими		КАО 2023	Райондук, Билим берүү департаментинин грамотасы
2	Какилова Асель Аманбаевна	мед.айым	01.11.2024	31.10.1984	КММА И.Ахунбаев, сестринское дело			
3	Усманова Гулниса Абдурасуловна	Психолог	15.09.2014	12.09.1958	КГУ, психолог			
Педагогикалык персонал								
1	Байзакова Алмакул Сагынбековна	Башталгыч класс мугалими	27.11.2008	07.01.1967	КЖПИ,математика мугалими	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2023	КРнын Аялдар конгрессинин "Лидер айым"төш белгиси, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Ардак Грамотасы
2	Жакыпова Чынара Куланчиевна	Башталгыч класс мугалими	14.08.2006	30.03.1968	КЖПИ,КРСУ,баштал гыч класс	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2023	КРнын Аялдар конгрессинин "Лидер айым"төш белги.Жогорку Кеңештин ардак грамотасы
3	Каримова Жанылкан Абдыракманов на	Башталгыч класс мугалими	01.08.2002	08.07.1964	Педагогикалык институт, орус тил, адабияты	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	КРнын Жогорку Кеңешинин ардак громатасы, Шаардык кенештин ардак грамота, Таалим форум, ЮСАИД, "Устат-шакирт" "Китепстан", "Бугу" басма үйүнүн ардак грамотасы

4	Каюмова Алтынай Абдуллаевна	Башталгыч класс мугалими	01.09.2006	27.06.1971	КЖПИ, башталгыч класс	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
5	Торобаева Гаухар Исаковна	Башталгыч класс мугалими	10.09.2002	29.09.1965	КЖПИ, башталгыч класс	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	КРнын Өкмөтүнүн Ардак грамотасы
6	Шерматова Паиз Толоновна	Башталгыч класс мугалими	21.09.2011	31.05.1962	Ош пед.институту, башталгыч класс	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
7	Халбекова Гульзаара Мамаюсуповна	Башталгыч класс мугалими	01.08.2002	26.02.1967	КЖПИ, математика жана физика мугалими	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	Аялдар конгрессинин атынан жылдын мыкты айымы. Бишкек шаардык кеңештин Ардак грамотасы, КРнын ЖКнын Айым депутаттарынын форумунун Ардак грамотасы, КРнын ЖКнын Ардак грамотасы. Жогорку Кеңештин ардак грамотасы
8	Куланчиева Бегайым Муратбековна	Башталгыч класс мугалими	01.09.2018	04.03.2001	КМУ И.Арабаев, башталгыч класс	жаш мугалим		
9	Сатыбекова Альбина Акылбековна	Башталгыч класс мугалими	03.09.2024	23.05.2002	КМУ И.Арабаев, башталгыч класс	жаш мугалим		
9	Исакова Бермет Самудиновна	Немис тил мугалими	18.01.2010	26.05.1980	БГУ К.Карасаев, немис тили	рай, шаардык	КАО 2017	
10	Чекирова Сияда Аманатовна	Немис тил мугалими	01.03.2013	15.06.1955	КМУ Арабаев, немис тили	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
11	Омуракунова Кулжан Оморкуловна	Немис тил мугалими	27.08.2005	01.06.1966	КЖПИ, КРСУ, немис тил мугалими	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
12	Джандыбаева Айгүл Болушбековна	Немис тил мугалими	25.08.2010	20.05.1980	КГПУ И.Арабаев, немис тили мугалими		КАО 2017	Билим берүү департаментинин грамотасы
13	Акматова Алтынгүл Акылбековна	Немис тил мугалими	03.09.2025	28.09.2001	КУУ Ж.Баласагын, немис тили	жаш мугалим		
14	Окенова Нурай Мирбековна	Немис тил мугалими	11.11.2025	25.05.2004	КУУ Ж.Баласагын, немис тилинин лингвистикасы	жаш мугалим		
15	Алымбекова Назира Мишаевна	Англис тил мугалими	25.07.2013	20.12.1986	БГУ К.Карасаев, славяноведение, КУУ Ж.Баласагын, экономика	жаш мугалим	КАО 2025	Райондук, Билим берүү департаментинин грамотасы
16	Аскер кызы Кундуз	Англис тил мугалими	18.11.2025	15.12.1996	Колледж при КГУ им. Арабаева, иностра нный язык			
17	Коешова Алина Майрамбековна	Англис тил мугалими	22.10.2025	04.01.2003	БГУ К.Карасаев, англис тилинин филологиясы	жаш мугалим		
18	Кожокеева Казый Тургунбековна	Математик а мугалими	01.09.2008	30.01.1967	КГУ, математика	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	Жогорку Кеңештин ардак грамотасы, Мэриянын грамотасы
19	Самсалиева Канышай Өскөналиевна	Математик а мугалими	01.09.2017	17.02.1965	КМУ И.Арабаев, математик а жана физика мугалими	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2025	Жогорку Кеңештин ардак грамотасы

20	Жалил кызы Турсун	Математика мугалими	07.10.2025	07.03.1999	КУУ,Ж.Баласагын,колдонмо математика жана информатика	жаш мугалим		
21	Молдоева Гулнара Мужиновна	Физика мугалими	01.09.2022	04.02.1974	КМУ И.Арабаев,математика жана физика мугалими		КАО 2018	
22	Жуманалиева Зиядат Асанкановна	Информатика мугалими	04 10 05-30 10 14; 15 11 2015	20.02.1978	КГНУ, физика	Билим берүүнүн мыктысы	КАО 2017	Бишкек шаарынан мэриясынын Ардак грамотасы
23	Айтбаева Жайнагул Сраждиновна	Химия мугалими	01.08.2002	30.04.1973	КГПУ, химия, биология	Билим берүүнүн мыктысы	КАО 2017	Жогорку кеңештин ардак грамотасы
24	Сагынбекова Нургуль Мыктыбековна	География мугалими	01.08.2002	06.12.1970	КГПУ, география	Билим берүүнүн мыктысы	КАО 2017	
25	Жороева Гульмира Абдугапаровна	Информатика мугалими	27.08.2007	22.10.1965	КГУ, информатика		КАО 2025	Улуттук офистин грамотасы
26	Капарова Тахмина Бейшенбековна	Биология мугалими	02.09.2022	30.07.1979	КЖПИ, химия, биология		КАО 2022	
27	Өскөналиев Нарынбек Абылович	Кыргыз тил мугалими	01.08.2002	20.10.1955	КГУ, филолог	Билим берүүнүн мыктысы	КАО 2017	Кыргыз Республикасынын Билим берүү министрлигинин Ардак грамотасы (1992), Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиясынын “Кыргыз тили” төш белгиси (2018), Кыргыз Республикасынын Кыргыз тили коомунун “Ыйык тил” төш белгиси (2018), “Насаатчы” эл аралык коомдук фондунун “Ардактуу мугалим” төш белгиси, “Эл агартуучу И.Арабаев” төш белгиси, “Ыр кербен” маданий коомдук фондунун “Мыкты калемгер” төш белгиси (2024), ВЛКСМ БКнын “Мыкты мугалим - комсомолго” төш белгиси, Ат-Башы районунун “Казыбек айыл аймагынын ардактуу атуулу” төш белгиси (2024), ЖОЖдун Ардактуу профессору (ЭСМА) диплому (2019), SOS Кыргызстан Балдар, Айылдары Фондунун төрт жолку Ардак грамотасы, Бишкек шаарынын мэриясынын билим берүү башкармалыгынын Ардак грамотасы (2020), (2025).
28	Абатбекова Чынара Туратбековна	Кыргыз тил мугалими	04.03.2003	16.01.1973	КГНУ, кыргыз тил, адабияты	МОиН	КАО 2025	
30	Ниязалиева Назира Согушбековна	Кыргыз тил мугалими	02.10.06 повар, 02.02.09 учитель	02.11.1978	Чүй университети, филолог	Билим берүүнүн мыктысы	КАО 2017	Билим берүү департаментинин грамотасы

31	Абазганова Мырзайым Асейиновна	Кыргыз тил мугалими	03.09.2024	08.08.2001	Кыргыз-Түрк Манас университети, филология	жаш мугалим		
32	Доскулова Бурул Кенешовна	Орус тил мугалими	23.08.2010	01.01.1969	ПРЯЛ,орус тили	рай, шаардык	КАО 2017	Минстрликтин грамотасы
33	Субанова Зоя Усракуновна	Орус тил мугалими	01.08.2002	17.01.1955	КГУ им.50-летия ,КЖПИ,орус тили, адабияты	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	Ардак грамота ЭАФ ТалГУ
34	Маражапова Айнура Маматкасымо вна	Орус тил мугалими	17.08.2010	22.08.1969	КГУ,орус тили жана адабияты	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	Почетная Грамота Россотрудничества
35	Джунушева Клара Шаршеналiev на	Орус тил мугалими	01.09.2014	16.11.1969	ГИЯГН,орус тили жана адабияты	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
36	Ишенова Магида Стамбековна	Орус тил мугалими	02.10.2023	29.06.1996	КГУ филология бакалавр, КГУ филология магистр		КАО 2019	Билим берүү департаментинин грамотасы
37	Калыбекова Акылай Арыстанбеков на	Орус тил мугалими	01.03.2023 ассистент 28.08.2023	10.10.1998	БГУ славяновидение бакалавр, БГУ педогогика магистр			Билим берүү департаментинин грамотасы
38	Асан кызы Уулкан	Тарых мугалими	08.01.2007	13.10.1962	КГУ, тарых	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	Октябрь районунун ардак грамотасы, ага окутуучу (жогорку категория),
39	Жолбунов Ишенбек Аширокманов ич	Тарых мугалими	01.08.2002	18.10.1959	КГУ,тарых, адам жана коом	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	кыргыз тили коомунан, БШББ олимпиаданын женүүчүлөрүн даярдоо, БШК Ардак грамота
40	Кожобеков Шерикбек Жакыпбекови ч	Тарых мугалими	03.09.2024	19.05.1965	КГУ им.50-летия ,КЖПИ, тарых			
41	Усупжанов Сатынбек Михайлович	Көркөм сүрөт мугалими	01.08.2002	25.01.1960	Пржевальский ГПИ	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
42	Жунушалиев Алтынбек Иязбекович	Дене тарбия мугалими	03.01.2005	18.03.1980	КГИФК, аскерге чейинки даярдоо	рай, шаардык	КАО 2017	ГОСкомитет по делам обороны
43	Наседкина Нина Евгеньевна	Дене тарбия мугалими	16.12.2011	07.06.1970	КГИФК,дене-тарбия мугалими	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
44	Закиров Актилек Шайназарович	Дене тарбия мугалими	02.09.2025	27.12.2001	Кыргыз-Түрк Манас университети, дене- тарбия	жаш мугалим		
45	Иманкадырова Турдубубу Токобаевна	Музыка мугалими	01.09.2023	28.03.1997	КГИИ Б.Бейшеналиева, педагог	жаш мугалим		Улуттук офистин грамотасы
46	Актанова Гулмира Жапаровна	Комуз ийрими	31.01.2003	07.10.1962	КГИИ Б.Бейшеналиева	Билим берүүнү н мыктыс ы	КАО 2017	
47	Кукеева Нурзат Адылбековна	Хореограф	17.09.2015	29.05.1997	КэиС, бухгалтер			Билим берүү департаментинин грамотасы
48	Момуналиева Шаадат Жыргалбековн а	Шахмат	01.09.2025	01.08.1996	Кыргыз-Түрк Манас университети, дене- тарбия			

1.5.3 Курска даярдоо

Педагогикалык кадрлардын кесиптик компетенттүүлүгүн жогорулатуу тутуму

Окуу-тарбия комплексинде билим берүүнүн сапатын туруктуу камсыздоо жана заманбап билим берүү парадигмаларынын талаптарын аткаруу максатында, үстүбүздөгү жылдын жайкы мезгилинде (июнь, июль, август айларында) педагогикалык персоналды үзгүлтүксүз кесиптик өнүктүрүү жана квалификациясын жогорулатуу процесси төмөнкүдөй диверсификацияланган багыттарда уюштуруу пландаштырылды:

-Ички локалдык деңгээлде (Мектеп базасында): Педагогдордун методикалык, санариптик жана предметтик компетенттүүлүктөрүн трансформациялоо максатында, мекеменин ички ресурстарынын жана чакырылган эксперттердин катышуусунда максаттуу билим берүүчү курстар, практикалык семинарлар жана тренингдер уюштурулат. Бул иш-чара педагогикалык жамаатты толук камтуу менен бирдиктүү корпоративдик өнүгүү чөйрөсүн түзүүгө багытталган.

-Тышкы деңгээлде (Шаардык жана республикалык масштабда): Мектептин алдынкы тажрыйбаларын байытуу жана мамлекеттик билим берүү стандарттарынын жаңы тенденцияларын өздөштүрүү максатында, мугалимдер курамын шаардык жана республикалык деңгээлдеги адистештирилген квалификацияны жогорулатуу курстарына, илимий-практикалык платформаларга жиберүү максаттуу түрдө графиктин негизинде ишке ашырылат.

Бул комплекстүү иш-чаралар жыйынтыгында билим берүү процессинин сапаттык көрсөткүчтөрүн (мониторинг жана баалоо жыйынтыктарын) жаңы окуу жылында сапаттык жаңы деңгээлге көтөрүүгө укуктук жана методологиялык негиз болуп саналат.

1.5.4 Иш стажы: 5 жылга чейин -9 адам, 5 жылдан 10 жылга чейин – 3 адам, 10 жылдан жогору - 35 адам; 47 мугалимдин ичинен: 41 аял, 6 эркек. Предметтер боюнча мугалимдердин саны: орус тили жана адабияты — 6; математика-3, физика-1, химия-1, биология — 1; география — 1; тарых-3, англис тил – 3, немец тили-6; дене тарбия - 3; башталгыч класстар — 9, кыргыз тили — 4, музыка-1, хореограф-1, шахмат ийриминин жетекчиси – 1, көркөм өнөр-1, информатик-2.

2.1. Уюмдун башкаруу структурасы

Мектепти башкаруу «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасындагы жалпы билим берүү мекемеси жөнүндө типтүү жобого ылайык демократиянын, гуманизмдин, жеткиликтүүлүктүн, жалпы адамзаттык баалуулуктардын артыкчылыктуулугунун, адамдын жашоосунун жана ден соолук, граждандык, инсандын эркин өнүгүшү. Мектепти башкаруу коллективдин өзүн-өзү башкаруу принциптерин айкалыштыруу жана командалык биримдиктин негизинде ишке ашырылат.

Мектепте мамлекеттик-коомдук башкаруу принцибин бекемдөө жана демократиялык чөйрөнү өнүктүрүү максатында салттуу башкаруу субъекттери жигердүү иш алып барат:

- Педагогикалык кеңеш;
- Эмгек жамаатынын жалпы чогулушу;
- Ата-энелер комитети (кеңеш)

Андан сырткары, окуучулардын лидерлик сапаттарын, социалдык активдүүлүгүн жана өз алдынчалыгын өнүктүрүү максатында **Окуучулардын өзүн-өзү башкаруу органдары** жана балдардын коомдук уюмдары түзүлгөн. Бул органдар мектеп администрациясы тарабынан бекитилген атайын Жоболордун негизинде укуктук талаада иш алып барышат.

Ал үч баскычтуу башкаруу структурасына негизделген.

Башкаруу структурасынын биринчи деңгээли – директордун деңгээли (мазмуну боюнча бул стратегиялык башкаруунун деңгээли).

Мектептин директору Мектеп Кеңеши, администрациялык кеңеши менен бирдикте мектептин өнүгүү стратегиясын аныктайт, мамлекеттик жана коомдук инстанцияларда анын кызыкчылыктарын коргойт.

Эмгек коллективинин жалпы чогулушу мектепти өнүктүрүүнүн программасын макулдашат. Мектептин директору мектептин турмушун уюштуруу үчүн жеке юридикалык жоопкерчилик тартат, мектепти өнүктүрүү үчүн жагымдуу шарттарды түзөт.

Директор мыйзамга ылайык төмөнкү ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат:

- Окуу-тарбия комплексинин кызматкерлерин ишке кабыл алууну жана бошотууну, кадрларды жайгаштырууну, кызматтык милдеттерди бөлүштүрүүнү ишке ашырат;
- Мектептин кызматкерлеринин квалификациясынын деңгээли үчүн жооп берет;
- Мектептин штаттык расписаниесин белгиленген тартипте бекитет;
- окуу графигин, эмгек тартибин бекитет;
- Мектептин кызматкерлери жана окуучулары үчүн милдеттүү болгон буйруктарды чыгарат;
- Окуу жайдын окуучуларынын жана кызматкерлеринин эмгекти коргоо, коопсуздук чаралары, өмүрү жана ден соолугу үчүн жоопкерчилик тартат;
- колдонуудагы мыйзамдарга ылайык окуучулардын окуусу, иштөөсү жана эс алуусу үчүн зарыл шарттарды түзүү үчүн жоопкерчилик тартат;
- окуу жылы үчүн мугалимдердин окуу жүгүн аныктайт;
- Мектепте эмгек акы төлөө жөнүндө жобонун негизинде эмгек акынын ченемдерин белгилейт, эмгек акынын базалык бөлүгүн аныктайт;
- Мыйзамга ылайык колдо болгон каражаттардын чегинде окуу жайдын педагогикалык жана башка кызматкерлерине эмгек акы фондунун кызыктыруучу бөлүгүн бөлүштүрүү боюнча сунуштарды бекитүү үчүн түзөт;
- билим берүү программасынын жана Мектептин өнүгүү программасынын негиздерин иштеп чыгууну уюштурат жана аларды мектептин педагогикалык кеңешинин бекитүүсүнө киргизет;
- бекитилген негизги билим берүү программасын жана Мектепти өнүктүрүү программасын ишке ашырууну уюштурат;
- педагогикалык кеңеш менен бирдикте окуу планынын билим берүү мекемесинин компонентин («мектеп компоненти») иштеп чыгат;
- Уставга ылайык мектептин ишине контролдукту ишке ашырат;
- Мектептин балансындагы мүлктү сарамжалдуу пайдаланууну камсыз кылат; уюштуруучунун компетенциясына кирбеген окуу жайдын учурдагы ишинин башка маселелерин чечет.

Башкаруунун салттуу субъекттери: педагогикалык кеңеш, ата-энелер комитети, эмгек жамаатынын жалпы чогулушу, профсоюз комитети.

Башкаруу структурасынын экинчи деңгээли (мазмуну боюнча тактикалык башкаруунун деңгээли) директордун орун басарларынын деңгээли, буга мектептик усулдук бирикмелердин жетекчилери кирет.

Башкаруу түзүмүнүн үчүнчү деңгээли – бул мугалимдердин, функционалдык кызматтардын (мазмуну боюнча бул оперативдүү башкаруунун деңгээли), мектептин структуралык бөлүмдөрүнүн деңгээли. Усулдук бирикмелер мектептин усулдук кызматынын түзүмдүк бөлүмдөрү болуп саналат, бир эле билим берүү чөйрөсүндөгү мугалимдерди бириктирет. Мектепте окуучулардын өзүн-өзү

башкаруу органдары, балдардын коомдук уюмдары түзүлгөн. Окуучулардын өз алдынча башкаруу органдары бекитилген Жобонун негизинде аракеттенет.

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексиндеги окуу-тарбия процесси Кыргыз Республикасынын билим берүү тутумун 12 жылдык түзүмгө трансформациялоо концепциясына жана мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык модернизацияланган. Окуу программаларынын мазмуну билим берүүнүн баскычтары боюнча төмөндөгүдөй методологиялык негизде ишке ашырылат:

Башталгыч мектептин билим берүү процесси Башталгыч жалпы билим берүүнүн Мамлекеттик билим берүү стандартынын (МББС) ченемдик талаптарына толук шайкештикте уюштурулган.

-Максаты жана мазмуну: Бул баскычта окуучулардын базалык компетенттүүлүктөрүн (коммуникативдик, маалыматтык, социалдык-инсандык) калыптандырууга жана функционалдык сабаттуулугун (окуу, жазуу, математикалык жана табигый-илимий логикасын) өнүктүрүүгө басым жасалат.

-Уюштурулушу: Окуу программалары инсанга багытталган жана оюн аркылуу таанып-билүү технологияларын айкалыштыруу менен, 12 жылдык мектептин талаптарына ылайык, баланын психо-физиологиялык өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен адаптацияланган.

Негизги мектеп курагында билим берүү программалары Мамлекеттик типтүү окуу программаларынын жана предметтик стандарттардын негизинде, тереңдетилген тематикалык пландаштыруу аркылуу деңгээлдерге бөлүнүп ишке ашырылат.

Бул баскычтагы билим берүүнүн сапаты төмөнкүдөй психологиялык-педагогикалык жана уюштуруучулук факторлордун комплекси менен камсыздалат:

-Дифференциацияланган мамиле: Тематикалык пландаштыруу процессинде ар бир класстык топтун (ар бир жаш өзгөчөлүк өспүрүмдөр тобунун) индивидуалдык жана интеллектуалдык өзгөчөлүктөрү, кабыл алуу деңгээли жана билим берүүдөгү өзгөчө муктаждыктары деталдуу түрдө эске алынат.

-Педагогикалык технологияларды вариативдүү тандоо: Окуу материалынын мазмунуна ылайык, заманбап интерактивдүү, долбоорлоочу, көйгөйлүү-изденүүчү жана маалыматтык-коммуникациялык (санариптик) технологиялар максаттуу түрдө тандалып, практикага киргизилет.

-Психологиялык-педагогикалык коштоо: Негизги билим берүү режиминде окуучулардын интеллектуалдык жана эмоционалдык чарчоосунун алдын алуу, мотивациясын жогорулатуу жана кесиптик багыт берүү (профориентация) максатында, мектептин психологиялык-педагогикалык кызматы тарабынан атайын иш-чаралардын бүтүндөй комплекси (мониторинг, адаптациялык тренингдер, диагностика) тутумдуу түрдө жүргүзүлүп турат.

2.2. Окутуу программалары

- 1-4-класстар башталгыч жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын алкагында окутулат.

- 5-9-класстар тематикалык пландаштыруу менен мамлекеттик типтүү программаларды ишке ашырат, анда класстык топтордун индивидуалдык өзгөчөлүктөрү, педагогикалык технологияларды тандоо жана негизги билим берүү режиминде иштөө үчүн психологиялык-педагогикалык иш-чаралардын бүтүндөй комплекси эске алынат.

2.3. Окуу процессинде маалыматтык жана коммуникациялык технологиялар

Окуу-тарбия комплексинде билим берүүнүн сапатын башкарууда өзгөчө орунду заманбап маалыматтык технологиялар ээлейт, аларды натыйжалуу ишке ашырууга билим берүү процессинде маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонгон мугалимдердин катышуусу шарт түзөт; Окуу процессинде маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу үчүн мектепте керектүү жабдуулар бар: Мектепте билим берүү процессинде маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу үчүн керектүү жабдуулар бар: 14 компьютер, 25 принтер, 25 ноутбук, 14 экран, 19 проектор, 4 интерактив такталары, 2 интерактивдик панель, 3D принтер - 4

Китепканачынын иш орду компьютер менен жабдылган. Мугалимдердин арасында компьютерди активдүү колдонуучулардын пайызы мектептин педагогикалык курамынын жалпы санынын 100%ды түзөт. Акыркы убакта класстан тышкаркы иштерде мультимедиялык компьютердик техниканы колдонуу салтка айланган. Компьютердик колдоо класстык сааттарда, класстан тышкаркы иш-чараларда, ачык сабактарда, ата-энелер чогулуштарында жана башка иш-чараларда колдонулуп келет. Көпчүлүк мугалимдердин жана окуучулардын компьютердик технологияларды жакшы деңгээлде өздөштүрүүсү, ар кандай деңгээлдеги иш-чараларга активдүү катышуу жана иштин кыйла компетенттүү түзүлүшү, анын ичинде алар үчүн презентациялар. Окуу процессин информациялаштыруу боюнча мектептин пландарын жогорку орундатуу үчүн колдо болгон материалдык база жаңы окуу жылына чейин жана жыл ичи жаңыртуу каралды.

2.6. Башталгыч жалпы билим алууга багытталган башталгыч мектептеги иш-чаралар

Башталгыч мектепте билим берүүнү ишке ашыруунун алкагында билим берүү программасы боюнча жүргүзүлдү. Билим берүүнүн биринчи этабы – башталгыч мектеп. Заманбап билим берүү уюмунун максаты – окуучулардын ийкемдүүлүгүнө жана кызыкчылыктарына ылайык өзүн-өзү ишке ашырууга жана аң-сезимдүү жеке өзүн өзү аныктоосуна шарттарды түзүү жана ошонун негизинде ачык жана өзгөрүп жаткан дүйнөдө жашоого даяр бүтүрүүчүлөрдү даярдоо.

Бул үчүн билим берүүнүн мазмунун, технологияларын, баалоо системасын, каржыны, башкаруу структурасын жаңыртуу, педагогикалык кадрлардын эмгегин стимулдаштыруу үчүн шарттарды түзүү зарыл. Бул процеске заманбап дүйнөдө жашоого даярдалган инсанды калыптандыруу үчүн мектеп ресурстарын жаңылоонун техникалык каражаты катары башталгыч жалпы билим берүүнү киргизүү көмөктөшөт.

Башталгыч мектепте билим берүүнүн негизги натыйжалары болуп төмөнкүлөр саналат:

- окуучунун мектепке карата позитивдүү мамилесинин деңгээлинде ички позициясы, мектеп чындыгынын маанилүү учурларына багыт алуу жана «жакшы окуучу» моделин кабыл алуу;
- социалдык, билим берүүчү жана когнитивдик жана тышкы мотивдерди камтыган окуу ишмердүүлүгүнүн кеңири мотивациялык негизи;
- жаңы окуу материалына жана жаңы маселени чечүүнүн жолдоруна билим берүү жана таанып-билүү кызыгуусу;
- билим берүү ишмердүүлүгүндө ийгиликтин себептерин түшүнүүгө багыт алуу, анын ичинде өзүн-өзү талдоо жана натыйжаны өзүн-өзү көзөмөлдөө, натыйжалардын конкреттүү тапшырманын талаптарына шайкештигин талдоо, мугалимдердин, окуучулардын, ата-энелердин жана башка адамдардын баасын түшүнүү;
- алардын окуу ишмердүүлүгүн баалоо жөндөмдүүлүгү;
- жарандык иденттүүлүктүн негиздери, үй-бүлө мүчөсү, элдин өкүлү, Кыргызстандын жараны катары «мен» дегенди билүү, өз Мекенине, элине жана тарыхына таандык болуу жана сыймыктануу сезими, адамдын жалпы жыргалчылыгы үчүн жоопкерчилиги;
- өзүнүн иш-аракетинин да, башка адамдардын иш-аракеттеринин да адепахлактык мазмунуна жана

маанисине багыт алуу;

- негизги моралдык нормаларды билүү жана аларды ишке ашырууга көңүл буруу;
- адеп-ахлактык жүрүм-турумдун жөнгө салуучулары катары – уят, күнөө, абийир – этикалык сезимдерди өнүктүрүү; башка адамдардын сезимдерин түшүнүү жана аларга эмпатия;
- Сергек жашоо образына орнотуу;
- Экологиялык маданияттын негиздери: жаратылыш дүйнөсүнүн баалуулугун кабыл алуу, өз ишмердүүлүгүндө экологиялык, ысырапсыз, ден соолукту сактоочу жүрүм-турумдун нормаларын сактоого даяр болуу;

Жаңы окуу жылында мектептин 1–4-класстары Мамлекеттик билим берүү стандарттарынын алкагында окушкан.

Жаңы окуу жылынын алдында болочок 1-класстын окуучуларынын ата-энелери менен балдардын окуусун уюштуруу боюнча маалымат иштери кызуу жүргүзүлүп, стандарттар талкууланды, ата-энелерге мектептин билим берүү программасы тааныштырылды.

Бүгүнкү күндө кээ бир башталгыч класстын мугалимдери РИПКнын квалификациясын жогорулатуу курстарынан өтүштү, ушул окуу жылдын аягында калган мугалимдер курстарга жиберилет.

Башталгыч класстарда окутуу Мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына толук ылайык окуу материалдары боюнча жүргүзүлдү. Бүткүл окуу жылынын ичинде башталгыч класстардын мугалимдери өз ишмердүүлүгүндө башталгыч билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн пландаштырылган натыйжаларына жетүү үчүн технологияларды көзөмөлдөп, ишке киргизишти. Алгачкы күндөн баштап мугалимдер тарабынан талдоо жүргүзүлүүдө. Милдеттүү программалык материалды өздөштүрүүнүн натыйжаларын изилдөөнүн шарты этаптуу мамиле болуп саналат:

- окуучулардын мектепте окууга даярдыгынын баштапкы деңгээлин изилдөө;
- кирүүчү диагностиканын натыйжалары менен салыштырганда билим берүү процессинин натыйжалуулугунун динамикасын талдоо;
- окуучулардын кийинки баскычта окууга даярдыгынын деңгээлин аныктоочу жыйынтык диагностика.

Заманбап билим берүү системасынын эң маанилүү милдети окуучулардын билим алуу жөндөмдүүлүгүн, өзүн-өзү өнүктүрүү жана өзүн-өзү өркүндөтүү жөндөмдүүлүгүн камсыз кылган универсалдуу билим берүү ишмердүүлүгүн калыптандыруу болуп саналат.

Башталгыч класстарынын мугалимдери мамлекеттик билим берүү системасынын шарттарында баланын иш-аракетинин натыйжасын баалоо технологияларын, окуу жана мектептен тышкары иш-чараларда долбоорлоону жетишерлик деңгээлде өздөштүрүшөт. Алар методикалык бирикменин отурумдарында, педагогикалык кеңешмелерде өз тажрыйбаларын кесиптештери менен ортого салышат.

Дене тарбия сабактары предметтин өзгөчөлүгүн эске алуу менен, көбүнчө музыкалык коштоодо, кыймыл активдүүлүгүнүн элементтери жана оперативдүү аткарууну калыбына келтирүүчү башка каражаттар менен өткөрүлөт.

Башталгыч класстын мугалимдери өткөн окуу жылында аткарылган иштерди талдоонун негизинде төмөнкү милдеттерди чечишти:

1. Методикалык иштерди өркүндөтүү;
2. Жаңы педагогикалык ой жүгүртүүнү өнүктүрүү;
3. Мугалимдердин илимий-методикалык маданиятынын деңгээлин жогорулатуу.

2.5. 5-9-класстардын билим сапатына талдоо

Башталгыч мектептен негизги мектепке (5-класс) өтүү — окуучунун инсандык жана интеллектуалдык өнүгүүсүндөгү эң кризистүү жана жоопкерчиликти өткөөл мезгил болуп саналат. Ушуга байланыштуу, SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексинин администрациясы жана педагогикалык жамааты тарабынан бешинчи класстардын окуучуларынын жаңы окуу шарттарына психологиялык, социалдык жана академиялык адаптацияланышын камсыз кылуу максатында системалуу иштер жүргүзүлүүдө.

Август айында бешинчи класстардын адаптация процессин башкаруунун максаттуу иш-планы иштелип чыгып, мектептин Илимий-методикалык кеңешинде бекитилген. Сентябрь-ноябрь айларында адаптациянын жүрүшүн изилдөө боюнча төмөнкүдөй комплекстүү иш-чаралар ишке ашырылды:

- **Диагностикалык көзөмөл:** Мектеп администрациясынын катышуусу менен сабактардын сапатына мониторинг жүргүзүлдү жана мугалимдердин өз ара сабактарга катышуусу (взаимопосещение) уюштурулду.
- **Психологиялык-педагогикалык колдоо:** Кыйынчылыктарга туш болгон окуучуларды жана алардын ата-энелерин аныктоо максатында мектептин психологу жана класс жетекчилер тарабынан жекече маектешүүлөр жана анкеталоо иштери уюштурулду.
- **Интеграция жана байланыш:** Администрация мүчөлөрү класс сааттарына, ата-энелердин тематикалык чогулуштарына үзгүлтүксүз катышып, кайтарым байланыш орнотушту.
- **Документацияны көзөмөлдөө:** Сабактардын жүгүртүлүшүнүн гигиеналык талаптарга шайкештиги, класстык журналдардын (анын ичинде электрондук) толтурулушу жана чейрек аралык кайталоо иштеринин сапаты кылдат текшерүүгө алынды.

Бул комплекстүү иштердин жыйынтыгы «Жалпы билим берүүчү орто мектептин программаларына бешинчи класстын окуучуларын адаптациялоонун педагогикалык жана психологиялык аспектилери» аттуу Педагогикалык кеңештин отурумунда каралды. Жамааттык талдоонун жыйынтыгы көрсөткөндөй, окуучулардын басымдуу бөлүгү негизги жалпы билим берүүнүн мамлекеттик стандарттарынын талаптарына ылайык, өзгөчө дезадаптациялык белгилерсиз окуу процессине кошулушту. Адаптация процесси «канааттандыарлык» деп бааланды.

Адаптация мезгилине мүнөздүү болгон билим сапатынын бир аз убактылуу төмөндөө кубулушу Педагогикалык кеңеште терең талданып, анын объективдүү жана субъективдүү себептери аныкталды.

Сабактарды системалуу талдоонун жүрүшүндө айрым мугалимдердин окутуунун салттуу формаларынан заманбап, компетенттүүлүккө багытталган усулдарга өтүүдөгү психологиялык жана методикалык кыйынчылыктары бар экендиги байкалган. Атап айтканда, маалыматтык-коммуникациялык технологияларды (МКТ) жана интерактивдүү ыкмаларды сабактын бардык этаптарында натыйжалуу айкалыштыруу зарылчылыгы келип чыккан.

Бул маселени чечүү жана билим берүүнүн сапатын турукташтыруу максатында төмөнкүдөй башкаруучулук кадамдар жасалды:

1. Усулдук бирикмелердин отурумдарында жаңы технологияларды колдонуу боюнча практикалык тренингдер жана өз ара тажрыйба алмашуу семинарлары уюштурулду.

2. Мугалимдердин кесиптик мамилесин өзгөртүү жана иштин инновациялык формаларын (долбоордук усул, критикалык ойлонууну өстүрүү ж.б.) өздөштүрүүсү боюнча жекече усулдук жардамдар көрсөтүлүп, максаттуу курстарга багытталды.

Окуу-тарбия процессин оптималдаштыруу, аны башкаруунун натыйжалуулугун жана билим берүүнүн акыркы натыйжаларын жогорулатуу максатында SOS Герман Гмайнер ОТКда туруктуу негизде ички мониторинг жана өлчөө системасы киргизилген.

Биздин мектептеги ички мониторингдин негизги максаты — так аныкталган индикаторлордун жана көрсөткүчтөрдүн негизинде билим берүү процессинин динамикасына көз салуу, учурдагы абалды Мамлекеттик билим берүү стандартынын күтүлүүчү натыйжалары менен салыштыруу жана билим сапатындагы артта калуулардын алдын алуу (превентивдүү чаралар) болуп саналат. Бул ыкма билим берүүнүн объективдүүлүгүн жана ачыктыгын камсыз кылууга шарт түзөт.

2.8. Жогорку класстардын өнүгүү программасы

Мектептин Өнүгүү программасынын алкагында жогорку класстардын потенциалын жогорулатуу үчүн ички жана тышкы факторлорду оптималдаштыруу боюнча төмөнкүдөй багыттар аныкталга

- Жогорку класстарда сабак берген мугалимдердин 100% санариптик компетенттүүлүгүн арттыруу жана сынактардын электрондук форматтары менен иштөө көндүмдөрүн калыптандыруу.
- Мугалимдердин алдыңкы тажрыйбаларын жайылтуу, эл аралык жана республикалык вебинарларга, квалификацияны жогорулатуу курстарына катышуусун камсыз кылуу.
- Мектептин санариптик билим берүү чөйрөсүн (электрондук китепкана, ЖРТга даярдануучу онлайн платформалар) кеңейтүү.
- Так жана табигый илимдер (химия, биология, физика) боюнча лабораториялык иштерди заманбап виртуалдык программалар аркылуу тереңдетүү.
- Ата-мекендик жана чет өлкөлүк алдыңкы жогорку окуу жайлары менен кызматташтыкты күчөтүү, окуучулар үчүн "Ачык эшиктер" күндөрүн жана кесиптик сыноолорду уюштуруу.
- SOS Киндердорф уюмунун колдоосу менен бүтүрүүчүлөрдүн турмуштук маанилүү көндүмдөрүн өнүктүрүүчү долбоорлорду туруктуу ишке ашыруу.

Жүргүзүлгөн талдоо көрсөткөндөй, SOS Герман Гмайнер ОТКнын 9-11-класстардагы билим берүү тутуму туруктуу жана максаттуу мүнөзгө ээ. Көрүлгөн чаралар бүтүрүүчүлөрдүн мамлекеттик стандарттарга ылайык сапаттуу билим алуусун жана кийинки билим берүү деңгээлине (ЖОЖдорго) ийгиликтүү өтүүсүн толук камсыз кылат.

2.8. Мектептин өнүгүү потенциалын талдоо

Билим берүү тутумунун стратегиялык багыттарын туура аныктоо жана мектептин өнүгүү потенциалын баалоо максатында ички жана тышкы факторлорду талдоо жүргүзүлдү.

Факторлордун тобу	Күчтүү жактары	Алсыз жактары
Ички чөйрө	<ul style="list-style-type: none"> - Инновациялык идеяларга ачык, демилгелүү педагогикалык жамааттын болушу; - Актуалдуу маселелерди чечүүдө мугалимдердин чыгармачыл 	<ul style="list-style-type: none"> Билим берүүнүн жаңы сапаттык деңгээлине жетүү үчүн окуу процессинин айрым катышуучуларынын ички мотивациясынын жетишсиздиги;

	<p>топторунун ийгиликтүү иш-тажрыйбасы;</p> <p>-Мектептеги өзүн-өзү башкаруу тутумунун жана демократиялык принциптердин өнүгүшү;</p> <p>-Ата-энелер коомчулугу жана коомдук уюмдар менен түзүлгөн тыгыз, өнөктөштүк байланыш.</p>	<p>- Билим берүүнүн сапатын баалоонун ички тутумунун кээ бир багыттарда натыйжалуулугунун төмөндүгү;</p> <p>- Заманбап санариптик жана илимий-лабораториялык чектелген материалдык-техникалык базанын убагында жаңыланып туруу зарылчылыгы.</p>
	Мүмкүнчүлүктөр	Коркунучтар / Тобокелдиктер
Сырткы чөйрө	<p>- Эл аралык стандарттарга шайкеш, сапаттуу жана гармониялуу билим берген алдыңкы мекеме катары мектептин позитивдүү имиджин андан ары бекемдөө;</p> <p>-SOS Киндердорф эл аралык кайрымдуулук уюму, социалдык өнөктөштөр жана коомдук фонддор менен максаттуу долбоорлорду ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү.</p>	<p>-Инфляциялык процесстерге жана эмгек рыногундагы өзгөрүүлөргө байланыштуу административдик жана педагогикалык кадрлардын туруксуздугу (текучесть кадров);</p> <p>-Мектептин кошумча билим берүү (ийримдер, студиялар) тутумун туруктуу каржылоонун сырткы булактардан көз карандылыгы.</p>

Жүргүзүлгөн талдоо мектептин өнүгүү стратегиясынын негизги артыкчылыктуу багытын аныктоого мүмкүндүк берди. Ал багыт — коопсуз билим берүү чөйрөсүн түзүү жана билим берүү процессинин бардык катышуучуларын (окуучу, мугалим, ата-эне) гармониялуу өнүктүрүүгө негизделген уюшкан инновациялык өтүү.

Талдоонун жыйынтыгы айгинелегендей, тышкы тобокелдиктер менен коркунучтар мектептин ички тутумунун өнүгүшүнө кыйраткыч таасир тийгизе албайт. Мектептин негизги стратегиялык багыты — сырткы факторлорго гана таянбастан, ички өнүгүү потенциалын максималдуу иштетүүгө, инновациялык башкаруу форматтарын киргизүүгө жана окутуунун алдыңкы технологияларын өздөштүрүүгө багытталат.

III БӨЛҮМ

Мектепти өнүктүрүү программасы

3.1. Программанын концептуалдык негиздери

Кыргыз Республикасынын билим берүү тутумун модернизациялоонун жана Билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясынын алкагында мекеменин негизги багыттары аныкталган. Бул программа билим берүү уюмунун стратегиялык багыттоочусу (навигатору) болуп саналат жана төмөнкүдөй глобалдык маселелерди чечүүгө багытталган:

1. Заманбап окуу чөйрөсү: Окуучулардын потенциалын ачуучу жана аларды жогорку технологиялык, атаандаштыкка жөндөмдүү чөйрөдө жашоого даярдоочу шарттарды түзүү.
2. Таланттарды колдоо тутуму: Мамлекеттик билим берүү стандарттарынын алкагында зээндүү жана таланттуу балдарды аныктоонун, өнүктүрүүнүн жана психологиялык-педагогикалык коштоонун тутумдуу механизмдин куруу.

3. Кадрдык потенциалды жаңылоо: Педагогикалык курамды сапаттык жактан жакшыртуу, кесиптик деңгээлин туруктуу жогорулатуу жана жаш адистер менен толуктоо.

3.2. Стратегиялык максат

Мамлекеттик билим берүү стандарттарынын жана заманбап компетенттүүлүк мамилелердин негизинде мектептин билим берүү тутумунда бирдиктүү, үзгүлтүксүз жана сапаттуу окуу-тарбия процессин ишке ашыруу.

3.3. Билим берүү максаттары

Окуучулардын маалыматтык-коммуникациялык жана функционалдык сабаттуулугун, негизги компетенттүүлүктөрүн калыптандыруу;

- Өз алдынча билим алуу жана өнүгүү көндүмдөрүн калыптандыруу аркылуу окуу процессин индивидуалдаштыруу;
- Окуучулардын класстык, мектептен тышкаркы жетишкендиктерин, долбоордук ишмердүүлүгүн жана коомдук практикасын тутумдуу колдоо;
- Окуучулардын курчап турган дүйнө, коом жана өзү менен болгон мамилесин аң-сезимдүү уюштурууга, өзүн-өзү ишке ашыруусуна көмөктөшүү;
- Билим берүүнүн бардык багыттары (лингвистикалык, математикалык, табият таануу, жарандык, технологиялык) боюнча сабаттуулук деңгээлин жогорулатуу;
- Окуучулардын физикалык-психикалык саламаттыгын, коопсуздугун сактоо жана эмоционалдык бейпилдигин камсыз кылуу.

Кадрдык саясатты өнүктүрүү милдеттери:

- Мамлекеттик стандарттардын талаптарына ылайык, пландаштырылган натыйжаларга жетүүнү баалоочу ченемдик-методикалык системаны түзүү;
- Мектепти инновациялык ишмердүүлүккө жөндөмдүү, үзгүлтүксүз билим алууга умтулган, усулдук маданияты жогору профессионал кадрлар менен толуктоо;
- Педагогдордун кесиптик, маалыматтык, коммуникативдик жана социалдык-эмгектик компетенттүүлүктөрүн өнүктүрүү;
- Мамлекеттик стандарттарды киргизүү боюнча кызматкерлерди тутумдуу түрдө окутуу жана илимий-методикалык жактан камсыздоо;
- Кошумча билим берүү уюмдары менен өнөктөштүктү күчөтүү аркылуу кадрдык ресурстарды оптималдаштыруу;
- Мугалимдердин ишмердүүлүгүнүн жана инновациялык процесстердин натыйжалуулугуна комплекстүү мониторинг жүргүзүү.

IV БӨЛҮМ

Мектепти өнүктүрүү программасын ишке ашыруунун артыкчылыгы

Мектепти өнүктүрүү программасынын артыкчылыктуу багыттары болуп төмөнкүлөр саналат:

- билим берүү кызматтарынын сапатын жогорулатуу;
- жогорку деңгээлдеги атайын билим берүү;
- окуучуларды социалдаштыруу;
- ден соолукту сактоо;

4.1. Билим берүү кызматтарынын сапатын жогорулатуу

Мектептин билим берүү системасын модернизациялоо программасы чыныгы максат катары өзүн тарбиялоого жана өнүктүрүүгө жөндөмдүү, өзүн-өзү өркүндөтүүчү инсанды калыптандырууну алдыга койгон. Бул жогорку маданияттуу, терең интеллект жана күчтүү эрктүү, өзүн-өзү өркүндөтүү деңгээли жетилген адам болушу керек.

Максаты: окуучуларга билим берүүнү уюштуруунун көп аракеттүү принциби аркылуу окуучунун жеке билим берүү траекториясын жоопкерчиликтүү тандоо жөндөмдүүлүгүн калыптандыруу үчүн шарттарды камсыз кылуу.

Негизги милдеттери болуп төмөнкүлөр саналат:

- негизги билим берүү программаларын ишке ашырууну камсыз кылуу үчүн зарыл болгон стандарттардын жана ченемдердин системасын иштеп чыгуу;
- Окуучунун өнүгүүсүн аң-сезимдүү башкаруунун системалуу базасын калыптандыруу;
- окуучунун өзүн-өзү өнүктүрүү, өзүн-өзү өркүндөтүү процессине багыт берүү;
- окуучуга билим берүүнүн максаттарын жана мазмунун түшүнүүгө жана кабыл алууга жардам берүү;
- баланын өз үстүндө иштөөнүн программаларын ишке киргизген рефлексиялык ишмердүүлүгүн уюштуруу;
- алардын рухий жана физикалык жактан өсүшүнүн жана өзүн-өзү өркүндөтүүнүн практикалык ыкмалары менен тааныштыруу;
- мектеп окуучуларынын жеке жетишкендиктерин баалоо системасын иштеп чыгуу.

4.2. Окуучуларды социализациялоо

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексинде окуучуларды социализациялоо — бул билим берүү процессинин өзөктүү багыттарынын бири болуп саналат. Комплекстин өзгөчөлүгү — кадимки үй-бүлөдө өсүп жаткан балдар менен бирге, турмуштук оор кырдаалга туш болгон, камкордукка алынган жана SOS үй-бүлөлөрүндө тарбияланып жаткан балдардын бирдиктүү билим берүү чөйрөсүндө ийгиликтүү адаптацияланышына жана коомго интеграцияланышына шарт түзүүдө турат.

4.3. Ден соолукту сактоо

Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексинде билим берүү процессинин натыйжалуулугу окуучулардын жана педагогдордун физикалык, психологиялык жана социалдык саламаттыгы менен түз байланыштуу. 2022–2026-жылдарга карата Мектептин өнүгүү программасынын алкагында "Ден соолукту сактоочу жана коопсуздукту камсыздоочу билим берүү чөйрөсү" концепциясы ийгиликтүү ишке ашырылып келет.

Мектепте окуучулардын коопсуздугу жана ден соолугу үчүн заманбап нормативдик шарттар түзүлгөн:

- Медициналык коштоо: Комплекстин заманбап жабдылган медициналык кабинети жана квалификациялуу медициналык кызматкерлери тарабынан туруктуу түрдө окуучулардын ден соолугуна мониторинг (антропометрикалык өлчөөлөр, пландалган эмдөөлөр, дарыгерлик кароолор) жүргүзүлөт.

- Гигиеналык режим: Сабактар өтүүчү кабинеттердин жарыктандырылышы, абанын тазалыгы жана температуралык режими (вентиляциялык тутум) мамлекеттик САНПИН (санитардык эрежелер жана нормалар) талаптарына 100% жооп берет.
- Ден соолукту чыңдоо инфраструктурасы: Мектептин спорттук залы, ачык асман алдындагы футболдук, волейболдук аянтчалары жана гимнастикалык шаймандары окуучулардын кыймыл-активдүүлүгүн жогорулатууга толук шарт түзөт.

Окуучулардын физикалык жактан дени сак өсүүсүнүн негизи — бул туура тамактануу.

- Мектептин ашканасында тамак-аш даярдоо процесси көзөмөлгө алынган. Апталык меню балдардын жаш өзгөчөлүгүнө ылайык, витаминдерге жана микроэлементтерге бай, балансташтырылган азыктардан турат.
- Окуучулар арасында "Туура тамактануу — ден соолуктун булагы" деген темада туруктуу түрдө агартуучулук иштер (лекциялар, класстык сааттар) өткөрүлүп турат.

Окуу жүктөмүнүн баланын ден соолугуна терс таасирин тийгизбөөсү үчүн төмөнкүдөй усулдар киргизилген:

- Кыймыл тыныгуулары: Башталгыч жана негизги мектептин сабактарында көрүү жөндөмүн сактоочу, дене сымбатын (осанка) түз кармоого багытталган физкультминуткалар жана динамикалык тыныгуулар милдеттүү түрдө колдонулат.
- Рационалдуу жүгүртмө: Сабактардын жүгүртмөсү түзүлгөндө окуучулардын апталык жана күндөлүк чарчоосу эске алынып, оор жана жеңил предметтердин туура айкалышуусу камсыздалат.

Жашоонун сергек мүнөзү боюнча төмөнкүдөй иш-чаралар каралган:

-Зыяндуу адаттардын алдын алуу: Тамеки чегүү, вейптерди колдонуу, ичимдик жана башка зыяндуу заттардын алдын алуу максатында медицина кызматкерлери жана укук коргоо органдары менен биргеликте алдын алуу (профилактикалык) семинарлары туруктуу өткөрүлөт.

-Стресске туруктуулук: Мектептин психологдору окуучулардын арасында буллингдин (коркутуп-үркүтүүнүн) алдын алуу, сынактардын алдындагы стресстерди жоюу жана мектеп ичинде позитивдүү, жагымдуу психологиялык климатты сактоо боюнча тренингдерди системалуу жүргүзүшөт.

Индикаторлор жана көрсөткүчтөр	2022-2023	2024-2025	2025-2026 күтүл-ү нат.
Профилактикалык медициналык кароодон өткөн окуучулардын үлүшү	95%	98%	100%
Мектеп ичиндеги спорттук секцияларга жана ийримдерге тартылган балдардын үлүшү	58	65	75
Сезондук курч респиратордук оорулар учурундагы сабак калтыруулардын азайышы	12	15	18
Ысык тамак менен камсыз болгон окуучулардын үлүшү	100	100	100

4.4. Окуучунун мектептен тышкаркы иш-чараларга катышуусу

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексинде окуучулардын мектептен тышкаркы иш-чараларга, сынакка, мелдештерге катышуусу — бул билим берүүнүн вариативдик бөлүгүн ишке ашыруунун

жана инсандын талантын, лидерлик сапаттарын ачуунун негизги фактору болуп саналат. Комплекс окуучулардын мектеп ичинде алган билимдерин жана көндүмдөрүн коомдук чөйрөдө, микросоциумда ийгиликтүү колдоно билүүсүнө өзгөчө маани берет.

2022–2026-жылдарга карата Өнүгүү программасынын алкагында окуучулардын мектептен тышкаркы ишмердүүлүгү төмөнкүдөй негизги багыттарда ийгиликтүү өнүктүрүлүүдө:

1. Интеллектуалдык жана коомдук-жарандык багыт (дебаттар)

Жогорку жана орто звенонун окуучуларынын критикалык ой жүгүртүүсүн, чечендик өнөрүн жана аргументтөө жөндөмдөрүн өстүрүү максатында мектептен тышкаркы дебаттык кыймылдар менен тыгыз байланыш орнотулган.

- Мектептин дебат клубунун мүчөлөрү туруктуу негизде райондук, шаардык жана республикалык дебаттык турнирлерге катышып, байгелүү орундарды ээлеп келишет.
- Бул багыт окуучуларга глобалдык жана улуттук маселелерди талдоого, өз көз карашын маданияттуу коргоого жана лидерлик потенциалын коомдук деңгээлде көрсөтүүгө шарт түзөт.

2. Көркөм-эстетикалык жана маданий багыт

Комплекстин окуучуларынын эстетикалык табити жана чыгармачыл жөндөмдөрү мектептен тышкаркы маданий иш-чаралар аркылуу коомчулукка кеңири таанылууда.

- Мектептин бий ансамблдери жана чыгармачыл топтору шаардык, республикалык жана эл аралык деңгээлдеги фестивалдарга, сынактарга активдүү катышып, мектептин имиджин жогорку деңгээлде коргоп келишет: 23.03.26-ж (impulse dance-Гран при) 24 окуучу, кыргыз бий - 4,5,6,8 класстар (75); ноябрь 2025-ж 2-класс 35окуучу, кыргыз бий 1-орун (just dance сынагы); декабрь 2024-жыл индия бийи 7-кл 1-орун- 14окуучу, кыргыз бий 7-кл 1-орун 12 окуучу; Гран-при Алма-Ата “Танцуй всей душой” – 2023-жыл, июнь, 20 окуучу;
- Окуучулар маданий борборлор, музейлер жана театрлар менен уюштурулган биргелешкен маданий-агартуучулук долбоорлордун катышуучусу болуп саналат.

3. Спорт-ден соолукту чыңдоо багыты

Сергек жашоо образын жайылтуу жана өспүрүмдөр арасында спортту өнүктүрүү максатында окуучулардын мектептен тышкаркы спорттук уюмдар, федерациялар менен кызматташтыгы жолго коюлган.

- Биздин окуучулар футбол, волейбол, баскетбол, шахмат боюнча райондук жана шаардык спартакиадаларга туруктуу катышышат.
- Комплекстин спорттук командалары жана жекече спорт менен алектенген спортчу окуучуларыбыз республикалык жана эл аралык мелдештердин чемпиондору жана байге ээлери болуп саналат, бул мектептеги спортту колдоонун жогорку деңгээлин айгинелейт. Шахмат боюнча жүргүзүлгөн спартакиадаларда системалуу түрдө катышып, байгелүү орундарга ээ болушууда.

4. Социалдык-волонтерлук жана экологиялык акциялар

- Окуучулар шаардык жана райондук деңгээлде өткөрүлүүчү экологиялык акцияларга ("Жашыл мурас", ишембиликтер) жана SOS Киндердорф уюму тарабынан уюштурулган эл аралык социалдык маанилүү долбоорлорго катышышат.
- Кайрымдуулук акцияларын мектептин чегинен тышкары уюштуруу менен окуучулар коомдогу социалдык жоопкерчиликти сезүү көндүмдөрүн практикада өздөштүрүшөт.

Иш-чаралардын багыттары	2022-2023 о.ж. (катышуучулардын саны)	2024-2025 о.ж. (катышуучулардын саны)	2025-2026 о.ж. (күтүлүүчү өсүш)
Интеллектуалдык сынактар, олимпиадалар жана Дебаттар	35 окуучу	52 окуучу	65 окуучу
Көркөм-эстетикалык багыт (Бий, музыка, арт-сынактар)	48 окуучу	65 окуучу	80 окуучу
Спорттук мелдештер (Райондук, шаардык Спартакиадалар)	60 окуучу	78 окуучу	95 окуучу
Райондук/шаардык деңгээлдеги байгелүү орундар (Жалпы)	12 орун	18 орун	25 орун

4.5. Мүмкүнчүлүгү чектелген балдар менен иштөө

SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексинин негизги миссияларынын бири — өзгөчө билим берүүгө муктаж болгон балдар үчүн тең укуктуу, басмырлоосуз, жеткиликтүү жана ден соолукту калыбына келтирүүчү (реабилитациялык) билим берүү чөйрөсүн түзүү болуп саналат. 2022–2026-жылдарга карата Мектептин өнүгүү программасынын алкагында инклюзия принциптерин өнүктүрүүгө өзгөчө басым жасалган.

Учурдагы абал жана контингенттин динамикасы

Акыркы жылдары комплексте Баланын борбордук шал оорусу (ДЦП — Детский церебральный паралич) диагнозу менен билим алган окуучулардын санынын өсүү динамикасы байкалууда. Бул көрүнүш коомчулуктун биздин мекеменин инклюзивдик жана реабилитациялык мүмкүнчүлүктөрүнө болгон жогорку ишениминен кабар берет.

- Азыркы учурдагы көрсөткүч: Учурда комплексте 23 окуучу ДЦП диагнозу менен ийгиликтүү билим алып, коомго аралашып келет.
- Динамика жана өсүү: Мектепте түзүлгөн шарттардан улам, жыл сайын ушул диагноз менен кайрылган баланын саны туруктуу өсүүдө.

Социалдаштыруу жана педагогикалык-медициналык реабилитациялоонун ийгилиги

Мектептин Өнүгүү программасынын алкагында комплекстүү (медициналык, психологиялык жана педагогикалык) коштоо тутуму түзүлгөн. Бул системалуу иштин жыйынтыгында төмөнкүдөй уникалдуу көрсөткүчтөргө жана ийгиликтерге жетишилди:

1. Физикалык жана социалдык реабилитация: Мектепке алгач келгенде өз алдынча кыймылдай албай, басуу мүмкүнчүлүгү чектелген балдар мектептин психологиялык-педагогикалык чөйрөсүнүн, атайын көнүгүүлөрдүн жана курбуларынын колдоосунун натыйжасында социалдашып, өз алдынча басып кетишти. Бул биздин комплекс үчүн эң чоң натыйжалуулук көрсөткүчү болуп саналат.

2. Жекече мамиле: Учурда комплексте клиникалык диагнозунун өтө оордугуна байланыштуу гана 1 (бир) окуучу таптакыр баса албайт. Бул окуучу үчүн мектеп ичинде толук жеткиликтүү чөйрө (пандустар, атайын парта) түзүлүп, ага жекече окуу планы жана психолог менен социалдык педагогдун туруктуу көмөгү көрсөтүлүп келет.

Комплексте мүмкүнчүлүгү чектелген балдарды окутуу жана адаптациялоо төрт негизги багытта жүргүзүлөт:

- Жеткиликтүү чөйрөнү уюштуруу: Мектептин имараты пандустар, кармагычтар (поручни) жана МЧБ балдар үчүн заманбап инфраструктуралык шарттар менен камсыздалган.
- Психологиялык-педагогикалык коштоо: Ар бир бала үчүн Инклюзивдик билим берүү тобу (медицина кызматкери, психолог, класс жетекчи) тарабынан жекече өнүктүрүү программасы түзүлөт. Сабактарда баланын чарчоо деңгээли эске алынып, дооматсыз (без оценочный) жана колдоочу чөйрө түзүлөт.
- Толеранттуулукту калыптандыруу: Дени сак окуучулар арасында өзгөчө балдарды сыйлоо, аларга көмөктөшүү жана бирдиктүү коом катары кабыл алуу максатында туруктуу түрдө "Инклюзия — чексиз дүйнө" аттуу акциялар, биргелешкен чыгармачылык жана спорттук иш-чаралар өткөрүлөт.

V БӨЛҮМ

Мектепте өнүктүрүү программасын ишке ашыруунун негизги эсептери

Өнүгүү программасын ийгиликтүү ишке ашыруу — бул белгиленген максаттарга жетүү үчүн материалдык, каржылык, адамдык жана усулдук ресурстарды так эсептөө жана аларды натыйжалуу бөлүштүрүү аркылуу камсыз кылынат.

Программаны ишке ашыруу көп булактуу каржылоо принцибине негизделет:

1. Мамлекеттик бюджет (кадрлардын эмгек акысы, базалык окуу процессин камсыздоо);
2. SOS Киндердорф эл аралык кайрымдуулук фондунун максаттуу каражаттары (инновациялык долбоорлор, инклюзивдик билим берүү, инфраструктураны жаңылоо);
3. Ата-энелер коомчулугунун жана демөөрчүлөрдүн мыйзамдуу салымы (кошумча ийримдерди жана материалдык базаны колдоо).

Өнүгүү багыттары боюнча чыгымдардын болжолдуу үлүшү (2022-2026-жж)

- Инфраструктураны жана жеткиликтүү чөйрөнү (МЧБ балдар үчүн пандустар, лифттер, санитардык түйүндөр) модернизациялоо: 35%
- Санариптештирүү жана STEAM 25%
- Педагогикалык кадрлардын потенциалын жогорулатуу жана тренингдер: 15%
- Окуучуларды социализациялоо, спорт, бий жана дебат клубдарын каржылоо: 15%
- Ден соолукту сактоо жана коопсуздук системасын күчөтүү (медицина, тамактануу, видеокөзөмөл): 10%

VI БӨЛҮМ

6.1. Билим берүү процессин өнүктүрүүнүн негизги багыттарын ишке ашыруу программасы

Бул программанын максаты — компетенттүүлүккө багытталган окутуу усулдарын киргизүү, заманбап технологияларды өздөштүрүү жана инклюзивдик чөйрөнү бекемдөө аркылуу SOS Герман

Гмайнер окуу-тарбия комплексиндеги билим берүүнүн сапатын туруктуу жогорулатуу болуп саналат.

Программа төрт негизги стратегиялык багыт боюнча ишке ашырылат:

№	Стратегиялык багыттар жана негизги иш-чаралар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Жооптуу тараптор	Күтүлүүчү натыйжалар/Индикаторлор
1	<p>Окутуунун мазмунун жана усулдарын модернизациялоо (5-11-класстар):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Салттуу усулдардан компетенттүүлүккө жана STEM билим берүүгө өтүү. • Мугалимдердин өз ара сабактарга катышуусун жана алдыңкы тажрыйбаларды жайылтууну системалаштыруу. <p>Окуучулардын функционалдык сабаттуулугун (PISA стандарттарына шайкеш) өнүктүрүү.</p>	2022–2026-жж. (үзгүлтүксүз)	Директордун окуу иштери боюнча орун басарлары, Усулдук бирикмелердин жетекчилери	Сабактарда инновациялык технологияларды колдонгон мугалимдердин үлүшү 85%га жетет; 5-11-класстарда жалпы билим сапатынын динамикасы 10-12%га жогорулайт.
2	<p>Санариптик билим берүү чөйрөсүн өнүктүрүү:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мугалимдердин МКТ-компетенттүүлүгүн жогорулатуу боюнча максаттуу курстарды жана тренингдерди уюштуруу. • Окуу процессине электрондук журналдарды, онлайн тесттерди жана виртуалдык лабораторияларды (физика, химия) толук интеграциялоо. 	2022–2026-жж.	Санариптештирүү боюнча адис, Информатика мугалимдери	Мектептин педагогикалык жамааты 100% санариптик платформаларды натыйжалуу колдонууга өтөт; ЖРТ жана ЖМАга даярданууда онлайн тренажерлор киргизилет.
3	<p>Инклюзивдик билим берүүнү жана жекече колдоону тереңдетүү:</p>	2022–2026-жж.	Мектеп психологдору, Социалдык педагогдор,	Өзгөчө балдардын 95%ы ийгиликтүү социалдашып, окуу программаларын өздөштүрөт; баса албаган балдардын физикалык

	<p>ДЦП диагнозу бар өзгөчө муктаждыктагы балдар (23 окуучу) үчүн Жекече окуу пландарын (ИУП) сапаттуу иштеп чыгуу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Медициналык-педагогикалык реабилитациялоо жана социалдаштыруу программаларын күчөтүү. 		Коррекциялык адистер	активдүүлүгү жана кыймыл-аракети жакшырат.
4	<p>Социализация жана мектептен тышкаркы активдүүлүк:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дебат клубдарынын, бий ансамблдеринин жана спорттук секциялардын ишин кеңейтүү жана каржылык колдоо. • Бүтүрүүчүлөргө кесиптик багыт берүү көндүмдөрүн калыптандыруу. 	2022–2026-жж.	Директордун тарбия иштери боюнча орун басары, класс жетекчилер, ийрим жетекчилери	Окуучулардын 85%ы мектептен тышкаркы коомдук, спорттук жана интеллектуалдык иш-чараларга тартылат; райондук/шаардык мелдештерде байгелүү орундардын саны өсөт.

Билим берүү процессин өнүктүрүүнүн башкаруучулук механизми:

Программаны ишке ашыруунун натыйжалуулугун камсыз кылуу үчүн мектеп администрациясы тарабынан "Пландоо → Ишке ашыруу → Мониторинг → Коррекциялоо" цикли колдонулат. Жыл сайын Илимий-методикалык кеңеште жана Педагогикалык кеңештин отурумунда ар бир багыттын аткарылышы боюнча мониторингдин жыйынтыктары угулуп, зарыл болгон учурда усулдук сунуштар киргизилип турат.

6.2. Билим берүү процессинде өнүктүрүү программасын ишке ашыруунун багыттары

Өнүгүү программасынын максаттарына сапаттуу жетүү жана билим берүү процессинин үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуу үчүн SOS Герман Гмайнер окуу-тарбия комплексинде ишти жүргүзүүнүн беш негизги стратегиялык багыты аныкталган.

1. Педагогикалык процессти технологиялаштыруу

Бул багыт билим берүүнүн салттуу репродуктивдүү усулдарынан окуучулардын компетенттүүлүгүн өнүктүрүүчү жигердүү технологияларга өтүүнү камсыздайт.

- Ишке ашыруу механизми: Сабактарда долбоордук усулду, сын көз караш менен ой жүгүртүүнү өстүрүүчү технологияларды жана STEAM (илим, технология, инженерия, искусство, математика) ыкмаларын кеңири колдонуу.

- **Максаты:** Окуучулардын теориялык билимдерин турмуштук кырдаалдарда колдоно билүү (функционалдык сабаттуулук) деңгээлин жогорулатуу жана эл аралык PISA изилдөөлөрүнүн талаптарына даярдоо.

2. Билим берүү чөйрөсүн санариптештирүү

Мектептин маалыматтык-коммуникациялык мейкиндигин заманбап талаптарга ылайык трансформациялоо.

- **Ишке ашыруу механизми:** Билим берүү процессине электрондук күндөлүктөрдү жана журналдарды туруктуу интеграциялоо; сабактарда мультимедиялык жана интерактивдүү куралдарды (интерактивдүү доскалар, онлайн-платформалар, виртуалдык тесттер) колдонуу чөйрөсүн кеңейтүү.
- **Максаты:** Окуучулардын жана мугалимдердин санариптик гигиенасын жана сабаттуулугун арттыруу, ЖРТ жана бүтүрүүчү сынактарына (ЖМА) аралыктан даярдануу мүмкүнчүлүктөрүн түзүү.

3. Инклюзивдик жана дифференцияланган окутуу багыты

Өзгөчө билим берүү муктаждыктары бар балдарды жана таланттуу окуучуларды колдоонун ийкемдүү тутумун өнүктүрүү.

- **Ишке ашыруу механизми:** Мектепте билим алып жаткан 23 ДЦП диагнозу бар бала үчүн Жекече окуу пландарын (ИУП) түзүү; психологиялык-педагогикалык жана медициналык реабилитациялоо иштерин үзгүлтүксүз жүргүзүү. Ошону менен бирге, зээндүү балдарды олимпиадаларга жана илимий долбоорлорго даярдоо.
- **Максаты:** Ар бир баланын өзгөчөлүгүнө карабай, мектеп чөйрөсүндө толук кандуу ийгиликке жетишине жана коомго ийгиликтүү интеграцияланышына (социалдашуусуна) шарт түзүү.
- Педагогдордун кесиптик деңгээлин туруктуу жогорулатуу.
- **Ишке ашыруу механизми:** Мугалимдерди КР БИМдин квалификацияны жогорулатуу курстарына жана максаттуу тренингдерге катыштыруу; мектеп ичинде усулдук бирикмелердин базасында өз ара тажрыйба алмашуу (взаимопосещение) жана мастер-класстарды уюштуруу.
- **Максаты:** Мугалимдердин кесиптик мамилесин заманбап талаптарга ылайык өзгөртүү жана алардын арасында инновациялык идеяларды колдогон чыгармачыл топтордун ишин жандандыруу.

5. Социалдык-өнөктөштүк жана дени сак жашоо образын калыптандыруу

Мектептин ички мүмкүнчүлүктөрүн сырткы чөйрө, ата-энелер жана коомдук уюмдар менен натыйжалуу айкалыштыруу.

- **Ишке ашыруу механизми:** SOS Киндердорф эл аралык уюмунун колдоосу менен коопсуз мектеп стандартын сактоо; мектептен тышкары спорт, бий жана дебат клубдарынын ишмердүүлүгүн сырткы өнөктөштөр менен биргеликте кеңейтүү; туура тамактанууну жана ден соолукту сактоочу технологияларды колдонуу.

- Максаты: Окуучулардын физикалык жактан дени сак, моралдык жактан туруктуу, лидерлик сапаттары өнүккөн жана коомдо өз ордун таба алган инсан болуп өсүшүнө жетишүү.

7.1. Күтүлүүчү натыйжалар

1. Билим берүүнүн сапаты жана академиялык жетишкендиктер чөйрөсүндө:

- Билим сапатынын өсүшү: Өнүктүрүү усулдарын жана жаңы технологияларды киргизүүнүн эсебинен 5-9-класстарда жалпы билим сапаты 52%га, ал эми 9-11-класстарда 60%га жогорулайт. 5-класстардын адаптациялык мезгилиндеги билимдин төмөндөө тобокелдиги минималдаштырылат.
- Сынактардын жыйынтыгы: Жалпы республикалык тестирлөөгө (ЖРТ) жана Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга (ЖМА) максаттуу даярдоонун натыйжасында, бүтүрүүчүлөрдүн босого баллдан жогору алуу көрсөткүчү 96%ды түзөт, ал эми алдыңкы окуучулардын ЖОЖдорго гранттык негизде кирүү үлүшү туруктуу өсөт.
- Функционалдык сабаттуулук: STEM технологияларын колдонуу аркылуу окуучулардын алган билимдерин турмушта колдонуу деңгээли жогорулап, улуттук жана эл аралык (PISA) баалоолордун талаптарына шайкеш келет.

2. Инклюзивдик билим берүү жана өзгөчө балдарды колдоо чөйрөсүндө

- Ийгиликтүү реабилитация: Комплексте билим алып жаткан ДЦП (Баланын борбордук шал оорусу) диагнозу бар 23 окуучунун 95%дан ашыгы мектеп чөйрөсүндө толук кандуу ийгиликтүү социалдашат. Кинезотерапия, психологиялык колдоо жана курбуларынын жардамы менен физикалык жактан калыбына келип, өз алдынча басып кетүү динамикасы туруктуу сакталат.
- Жеткиликтүү чөйрө: Клиникалык абалы өтө оор болгон (баса албаган) жалгыз окуучу үчүн жана келечекте келе турган өзгөчө балдар үчүн мектептин инфраструктурасы (индивидуалдык парталар, пандустар, жеткиликтүү чөйрө) 100% даяр абалга келтирилет жана ар бир балага Жекече окуу пландары кепилденет.

3. Окуучуларды социализациялоо жана мектептен тышкары активдүүлүк чөйрөсүндө:

- Ийримдер менен камтуу: Мектептен тышкары кошумча билим берүү тутуму кеңейтилип, окуучулардын жалпы санынын 85%ы спорт, бий, дебат жана башка чыгармачылык ийримдерге тартылат.
- Ийгиликтердин динамикасы: Мектептин Дебат клубунун мүчөлөрү, бий ансамблдери жана спорттук командалары райондук, шаардык жана республикалык мелдештерде туруктуу түрдө алдыңкы байгелүү орундарды (жыл сайын 25тен кем эмес расмий сыйлыктарды) камсыз кылышат.
- Лидерлик көндүмдөр: Мектеп парламенти жана волонтердук кыймылдар аркылуу окуучуларда командада иштөө, сынчыл ой жүгүртүү, жоопкерчилик көндүмдөрү калыптанып, бүтүрүүчүлөрдүн коомго аралашуу деңгээли жогорулайт.

4. Кадрдык потенциал жана санариптештирүү чөйрөсүндө:

- Кесиптик дөнгээл: Мектептин мугалимдеринин 100%ы заманбап маалыматтык-коммуникациялык технологияларды (МКТ) сабактын бардык этаптарында колдонуу көндүмүнө ээ болушат. Салттуу окутуудан инновациялык, компетенттүүлүккө багытталган моделге толук өтүү камсыздалат.

- Санариптик мектеп: Мектепте электрондук журналдар, күндөлүктөр жана ата-энелер менен онлайн кайтарым байланыш тутуму толук кандуу туруктуу иштейт.

5. Ден соолукту сактоо жана коопсуздук чөйрөсүндө:

- Коопсуз чөйрө: Мектепте Баланы коргоо стандарты жана коопсуздук тутуму (видеокөзөмөл, күзөт) 100% ишке ашырылат. Мектеп ичиндеги психологиялык климат турукташып, буллинг жана укук бузуу учурларын алдын алуу боюнча иш жүргүзүлөт.

- Дени сак муун: Окуучулардын 100%ы сапаттуу, балансташтырылган ысык тамак менен камсыз болуп, ден соолукту сактоочу педагогикалык технологиялардын негизинде мектептеги сезондук оорулардын көрсөткүчү 18%га төмөндөйт.

Багыттар	Болгон абалы (2022-ж.)	Жетишилген натыйжа (2026-ж.)	Статус
Жалпы билим сапаты (орточо)	45%	56%	Ийгиликтүү аткарылды
ДЦП диагнозу бар балдардын саны	14 окуучу	23 окуучу	Инклюзия камсыздалды
Мектептен тышкары иш-чараларга тартылуу	62%	85%	Таланттар ачылды
Санариптик тутумга өтүү үлүшү	40%	100%	Санариптештирилди
Коопсуздук жана баланы коргоо стандарты	Жеткиликсиз	100%	Коопсуз мектеп

Аткарылышын көзөмөлгө алуу жана натыйжалуулукту баалоо:

Бул багыттардын ар бири боюнча иштердин жүрүшү мектеп администрациясы тарабынан дайыма көзөмөлдөнүп, төмөнкүдөй формаларда бааланып турат:

1. Жыл сайын өткөрүлүүчү ички мониторингдердин жана билим сапатынын динамикасынын анализи;
2. Мугалимдердин портфолиолорунун толтурулушу;
3. Ата-энелер жана окуучулар арасында жүргүзүлгөн социалдык сурамжылоолордун (анкета алуу) жыйынтыктары.